

Jesenice, 18. junija 1971

2 FLEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Nelikvidnost duši železarne

Slovenske železarne so v prvih petih mesecih letošnjega leta dosegle le 95 odstotkov načrtovane proizvodnje surovega jekla. Na direkciji združenega podjetja Slovenske železarne takole utemeljujejo vzroke:

Kljub temu, da se zavedamo velikega pomanjkanja jekla kot reprodukcijskega materiala na jugoslovanskem tržišču, železarne našega podjetja za 14.350 ton že zaostajajo za predvideno proizvodnjo surovega jekla. Ta zaosta-

nek v železarnah se neposredno odraža v zmanjšanem dohodku, na tržišču pa v obliki nerada pri oskrbovanju z reprodukcijskim materialom. Glavni in skoraj izključni vzrok temu stanju je nelikvidnost, ki ima posebno slabe

posledice v prvem členu proizvodnega procesa, to je pri dobaviteljih surovin. Terjatve pri kupcih so se v združenem podjetju Slovenske železarne od začetka leta dvignile od 423,5 na 510 milijonov din ali za 20 odstotkov. Kljub temu, da je razlika med kupci in dobavitelji blizu 310 milijonov din, železarne Jesenice, Ravne in Štore ne razpolagajo s tekočimi finančnimi sredstvi za redno oskrbovanje in zato so celo letošnje 1. polletje v neprestanih težavah zlasti glede tistih vrst materialov, kjer je plačilo v obliki denarja pogoj dobave.

Glavna surovina slovenskih železarn je staro železo. V dobri veri, da bo oskrbovanje s starim železom v letošnjem letu rešeno, je ZP slovenske železarne sklenilo dogovor z Metalko Ljubljana, ki je za protidobavo prevzela kompletno oskrbovanje z uvoženim starim železom. Zaradi splošne nelikvidnosti pa je od 48.000 ton predvidene količine in 36.000 ton namensko dostavljenih blagovnih kontingentov, železarnam uspela dobaviti le 13.000 ton. Kljub forsiranemu oskrbovanju iz domačega vira in nizkemu stanju cene staremu železu na zunanjih tržiščih, so železarne primorane zmanjševati proizvodnjo surovega jekla, ker z lastnimi sredstvi ne razpolagamo, ne uspevamo pa dobiti tudi namenskih kreditov poslovnih bank.

Madžarska delegacija na Jesenicah

Med dvodnevnim obiskom v Sloveniji, je sedemčlanska delegacija, ki jo vodi član CK MSDP in načelnik oddelka za družbenopolitične organizacije Jakob Sándor, včeraj 17. junija obiskala tudi Jesenice. Delegacijo spremlja sekretar komisije za družbeno-politične organizacije pri predsedstvu CK ZKJ, sodelavec madžarske ambasade v SFRJ in predstavnik CK ZKS. V Železarni so imeli razgovore s predstavniki TK ZKS, sindikata, samoupravnih organov in vodstva podjetja o vlogi ZK, sindikata in o razvoju samoupravljanja.

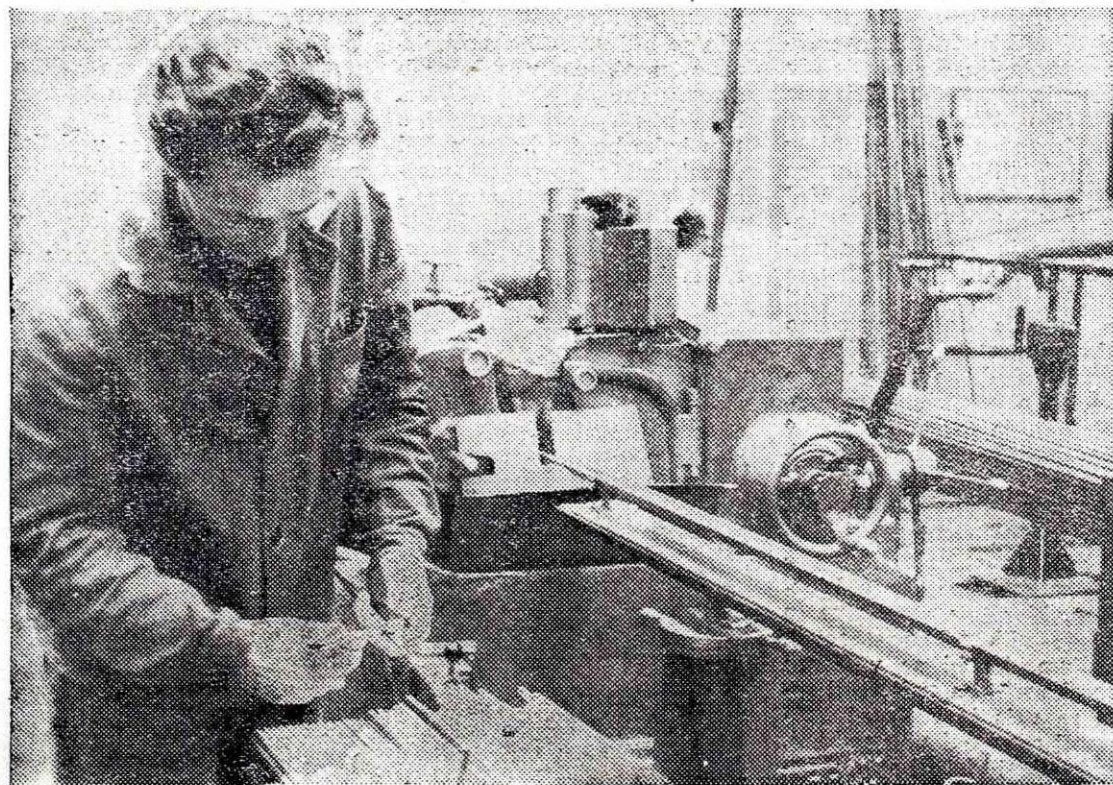
Po končanih razgovorih v Železarni je delegacija imela razgovore še z občinskim komitejem ZKS, katerega gost je in s predstavniki občinske skupščine.

Kam po končani osnovni šoli?

V torek, 15. junija, je v naši občini 491 učenek in učencev izpolnilo osemletno obvezno šolanje. Večina v osmih razredih, nekaj pa tudi v šestem in sedmem razredu, vsi pa pred zelo pomembno življenjsko odločitvijo: KAM PO KONČANI OSNOVNI ŠOLI? Izbira prav gotovo ni lahka, saj se odločajo o poklicu, ki ga bodo morali opravljati 35 oziroma 40 let z veseljem in zadovoljstvom, ali z odporom in nezadovoljstvom. Sicer v tem pogledu poklicno prosvetljevanje in usmerjanje, ki je bolj ali manj uspešno na šolah, učencem veliko pomaga, v veliko pomoč pa so jim tudi strokovne službe pri Zavodu za zaposlovanje Kranj. Pa vendar je, ne glede na učenčeve psihofizične sposobnosti, nagnjenja in interese, mnogokrat odločilen pri dokončni poklicni odločitvi, starši pa tudi okolje. Na osnovni šoli Prežihov Voranc na Jesenicah, smo povabili k razgovoru deset učencev od 97, kolikor jih na tej šoli zaključuje obvezno šolanje v osmem razredu in se z njimi pogovarjali o njihovi poklicni odločitvi. V pogovoru z njimi, smo zabeležili tole:

RAJKO KAVALAR iz Hrušice se je odločil da nadaljuje šolanje na gimnaziji z namenom, da bi potem nadaljeval študij na ustrezni fakulteti,

ker ga izredno veseli avtomatika. To je tudi poklic, je dejal, ki ima prihodnost v jese- niški železarni na mehano- (Nadalj. na 2. str.)

Sodelavec iz jeklovleka pri brusilnem stroju

Novi metalurški in strojni tehnik

Na tehniški šoli strojne in metalurške stroke so končali z zaključnimi izpiti. Izpiti so absolventi opravljali od 4. do 12. t.m. K zaključnim izpitom se je prijavilo 26 strojnikov in 15 metalurgov, rednega in večernega oddelka. Zaključni izpiti so potekali tako, kot v preteklem šolskem letu.

Pismeni del zaključnega izpita je bil iz slovenščine, stojnih elementov in črne metalurgije. Rezultati pismenih izdelkov so pokazali, da predstavlja ta del izpita trši oreh, kot ustni del. To je razumljivo, saj naloga zahteva večjo samostojnost, iznajdljivost, dobro poznavanje ter uporabo literature. Vendar so bili rezultati pismenih nalog vseeno zadovoljivi, šest nalog od 38 je bilo sicer ocenjenih negativno, ostale pa pozitivno, a brez odlične ocene.

Razred so z odličnim uspehom izdelali Ana Brejc in Milan Svajger pri metalurških in Peter Gašperin pri strojnikih, zato so bili oproščeni opravljanja zaključnega izpita, ker so že s tem izdelali zaključni izpit z odličnim uspehom. Omenjena olajšava zelo spodbudno vpliva na učence, pa tudi na učitelje, saj je sedaj več odličnjakov, kot jih je bilo včasih. Odličnim učencem je to velika nagrada za njihov trud in prizadevanje pri učenju, obenem pa velika olajšava, ker jim ni treba ponovno stopiti pred zahtevno izpitno komisijo.

Po končanem ustnem delu zaključnih izpitov je zaključni izpit uspešno opravilo 23 strojnikov ali 88,6% ter 13 metalurgov ali 86,7%. Pri zaključnem izpitu niso uspeli trije strojniki in dva metalurga, štirje kandidati imajo popravní izpit, eden pa mora zaključni izpit ponavljati.

Znanje, ki so ga kandidati pokazali pri zaključnih izpiti, je bilo dokaj dobro, saj so bili odgovori dovolj natančni in poglobljeni. To dokazuje, da so kandidati v času šolanja osvojili znanja, ki jih zahteva profil metalurškega in strojnega tehnika in upamo, da bodo svoj poklic uspešno opravljali.

(7T)

Krajši remont na globinski peči I

Zadnji remont na globinski peči I v bluming valjarni je bil lani v novembru. Tako je globinska peč obratovala neprekinjeno vse do 10. junija letos, ko so jo ustavili in začeli z remontom. To je bil krajši remont, pri katerem so sodelovali vzdrževalci valjarne Bela ter sodelavci montaže in instalacijskega oddelka iz Javornika, kakor tudi delavci Vatrostalne. Med remontom so pregledali mehanske in hidravlične pokrove ter spodnji ustroj peči. Peč so ponovno zakurili in jo v sredo, 16. junija, priključili na butan. Tako je peč ponovno usposobljena za obratovanje.

Ali smo dovolj informirani, če nismo, kje so vzroki?

Nemalokrat se na raznih sestankih, sejah in podobno, poudarja kritika, da člani delovnega kolektiva niso dovolj informirani o vsem kar se dogaja v Železarni, posameznih obratih ali delovnih enotah. Ta kritika nedvomno drži, le da pri tem mnogokrat pozablamo na širino oziroma na celovitost dejavnikov, ki sodelujejo oziroma bi morali sodelovati v procesu informiranja članov delovnega kolektiva. Razen tega pa samoupravno ali delovno komuniciranje v podjetju, kar pomeni medsebojno sporazumevanje, ali potek informacij, kljub začetni ugotovitvi ne povezujemo z delovno odgovornostjo vseh tistih, ki bi morali v tem procesu komuniciranja oziroma informiranja sodelovati. Resnici na ljubo je potrebno priznati, da je informacijska dejavnost v podjetju dovolj, vsaj formalno razvita, čeprav še ne delujejo vsi mehanizmi komunikacijskega sistema, ker se v tem sistemu zatika ali pri posameznikih ali strokovnih službah, ali vodstvih delovnih enot ali obratov. Kljub temu, da priznavamo, da je od uspešne informiranosti zaposlenih o poslovanju delovne organizacije odvisna učinkovitost odločanja in demokratičnost odločanja ter kar najbolj učinkovito gospodarjenje, nimamo še z normativnim aktom urejenega tega pomembnega področja, ki bi ga morali po statutu Železarne urediti s posebnim pravilnikom.

V 235. členu statuta Železarne je zapisano: »Poslovanje tovarne je javno. Člani delovne skupnosti imajo pravico, da se kot nosilci delavskega samoupravljanja seznanijo z materialnim in finančnim stanjem, z izpolnjevanjem gospodarskega načrta, z uresničevanjem samoupravnih aktov, s sklepi samoupravnih organov, s poslovanjem obratov, delovnih enot, tovarne in združenega podjetja...« O večini teh stvari so člani delovnega kolektiva vedno in tekoče informirani prek Železarja, sestankov delovnih skupin, sej svetov delovnih enot, komisij, odborov, delavskega sveta, okrožnic in drugih sestankov. Koliko je to učinkovito, kakovostno oziroma razumljivo je vprašanje zase, ki zahteva posebne obravnave. V tem razmišljanju nas posebno zanima, kdo je v tovarni za to odgovoren, kajti oblike in pota informiranja so vsaj znane, čeprav še ne s posebnim normativnim aktom določene.

V statutu Železarne zasledimo le v 40. členu med nalogami vodje delovne skupine: »da informira delovno skupino o aktualnih vprašanjih svoje skupine in jo obvešča o odgovorih na vprašanja postavljena na prejšnjem sestanku. Prav tako delovni skupini posreduje informacije v zvezi s stališči in predlogi prejšnjega sestanka;« in nadalje: »da seznanja delovno skupino s posredovanimi pisnimi informacijami o poslovanju in delu obrata, delovne enote, tovarne in združenega podjetja;« Niti z besedo pa ni v statutu omenjeno, kdo je dolžan po službeni dolžnosti vodju delovne skupine dajati te informacije in odgovore na zastavljena vprašanja ali obravnavane probleme. Medtem, ko se informacije o poslovanju in delu bolj ali manj redno pojavljajo na sestankih, ostaja mnogo vprašanj brez odgovorov in mnogo načetih problemov neobdelanih. Vzrok je znan, ker je bil že večkrat poudarjen: v samoupravnih aktih neopredeljena odgovornost posameznikov in služb v pogledu informiranja in reagiranja.

Statut Železarne v 39. členu zadolžuje le glavnega direktorja Železarne, da je odgovoren »za izvirnost in pravočasnost informacij delovni skupnosti tovarne o poslovanju tovarne in delu tovarne« in v 147. členu določa sekretariatu »informiranje članov delovne skupnosti in javnosti«, niti pa ne navaja o čem. Poglavja, ki opredeljujejo pristojnosti in odgovornosti direktorjev sektorjev pa ne navajajo kakršnekoli odgovornosti v pogledu informiranja kolektiva o delu sektorjev oziroma služb ali odgovornost za ustrezne odgovore ali analizo pripomb delovnih skupin. V tem pogledu prav tako ni opredeljena odgovornost obratovodij in šefov delovnih enot. Torej očitna vrzel med glavnim direktorjem in vodji delovnih skupin, čeprav jo bolj ali manj izpopolnjuje sama praksa in samo delo. Vrzel, ki jo bo potrebno izpopolniti v ustreznem pravilniku o informiranju, ki bo hkrati dal tudi odboru za tisk in informacije osnovo za njegovo konkretno delo, ker mu statut v 238. členu določa: »Odbor za informacije in tovarniški tisk uresničuje politiko informiranja in je odgovoren za izvajanje ter uresničevanje teh določil (navedenih v statutu pr. p.) in pravilnika o informiranju.

V Železarni smo ta vprašanja poskušali urejati z nekaterimi navodili, okrožnicami, sklepi in podobno. Vendar pa praksa kaže, da jih bo potrebno bolj določeno in precizno uzakoniti v samoupravnih aktih tovarne. Ker je naš družbeni cilj osvobodjen proizvajalec, je povsem jasno, da je to lahko le vsestransko in dobro informiran delavec. To pa zahteva kvalitetno in vsestransko razvit informativni sistem v Železarni z opredeljenimi odgovornostmi in pristojnostmi.

Kam po končani osnovni šoli?

(Nadalj. s 1. strani)

grafske računske naprave. Tudi njegov oče dela v Železarni in sicer v jeklovleku. Rajko nam je povedal, da ga delo z avtomatiko izredno veseli. Povedal je tudi, da so bili na šoli dovolj informirani o poklicnih možnostih oziroma nadaljnjem šolanju. Profesorica Pavličkova jih je sproti seznanjala tudi z vsemi razpisi in objavami šol in podjetij, ogledali pa so si tudi Železarno, hotel Golf in gostinsko šolo na Bledu.

TOMAŽ MENCINGER bo nadaljeval šolanje na srednji tehnični šoli električne smeri v Kranju. Tomaž pravi, da ima veselje do tega poklica pa tudi oče, ki je že upokojenec, je ta poklic opravljal na elektrotehničnem servisu. Po končani šoli bo nekaj časa zaposlen v tovarni ISKRA v Kranju, ker je to baje pogoj za sprejem v šolo, potem pa bi se rad zaposlil v jeseniški železarni. Če pa bi v Železarni eventuelno dobil štipendijo, bi se takoj po končanem šolanju zaposlil v Železarni. Tudi on je povedal, da so bili v šoli dovolj seznanjeni z možnostmi izbire poklica pa tudi nekaj podjetij so si ogledali. Za ta poklic sem se odločil premišljeno, ker vem da ima bodočnost.

MILAN KLINAR je doma iz Plavškega rovta, in pravi, da bo ostal doma na kmetiji, ker je edini sin in tudi oče kmetuje. Seveda pa bo pred tem šel v kmetijsko srednjo šolo v Maribor ali Grm pri Novem mestu. To delo me veseli, še posebno sedaj, ko smo se usmerili na živinorejo, mislim, da bom v življenju uspel. V šoli so nam veliko govorili o mnogih poklicih in možnostih šolanja pa vendar sem se z veseljem odločil za ta poklic.

GORAN DRAŽIČ bo nadaljeval šolanje na gimnaziji, čeprav za naprej še ni povsem odločen, najraje bi študiral slavistiko ali katero od vej filozofske fakultete, morda psihologijo. Čeprav je oče zdravnik in se specializira za medicino dela, ga ta smer študija ne veseli preveč. Sicer pa je dejal, da so do končne odločitve še štiri leta. Moj rojstni kraj so Jesenice in razumljivo je, da bi se tu najraje zaposlil po končanem študiju, vse pa je odvisno ali bo mogoče dobiti ustrezno delovno mesto ali ne. Tudi on je povedal, da so v šoli veliko govorili o poklicih in možnostih šolanja ter da so bili v tem pogledu dovolj informirani.

DARKO ŠTEFAN nam je povedal, da se dokončno še ni odločil, najraje bi šel v elektrotehnično šolo v Ljubljano, kjer ima sorodnike in bi pri njih lahko stanoval, medtem, ko bi se v Kranj moral voziti pa tudi večji naval za vpis je v Kranju. Za naprej nima nobenih ambicij. Po končani šoli bi se rad zaposlil v Železarni, kjer je za-

poslen tudi oče kot električar v martinarni. Sedaj še ni zaprosil nikjer za štipendijo, pravi pa, da se bo še pozanimal. V šoli smo bili seznanjeni z mnogimi poklici, sproti pa tudi z vsemi razpisi in objavami raznih šol in podjetij za nadaljnje šolanje oziroma uk.

MILOŠ KERNČ, ni še dokončno odločen, najbrž pa bo nadaljeval šolanje na TSS na Jesenicah in sicer na metalurškem oddelku. Oče je tudi zaposlen v Železarni pa tudi njega železarstvo mika, razen tega pa je šola blizu. Miloš je namreč tudi hokejist in seveda bi rad s tem nadaljeval, posebno še sedaj, ko se hokejstom le obeta streha pa tudi sicer meni, da bo tu lahko bolje napredoval. Če bo uspel na tej šoli, nam je zapel, imam še vedno možnost nadaljevati študije na višji ali visoki šoli. O vseh možnih poklicih in nadaljnjem šolanju so bili dovolj seznanjeni, zelo dobro pa Miloš pozna Železarno tako iz ekskurzij, še boj pa iz lanskoletnega počitniškega dela v arhivu in v martinarni.

MILAN MALEJ, bo nadaljeval šolanje na gimnaziji, za naprej pa še ni veliko razmišljal, najbolj pa ga veseli kemija in fizika. Vse pa je seveda odvisno od uspeha v gimnaziji. Oče je električar v jeseniški bolnici pa kljub temu njega elektrostroka še ni premamila. V šoli so imeli dovolj predavanj o pomembnosti poklicne odločitve in o poklicih ter raznih šolah, na ekskurziji pa so bili tudi v Železarni in nekaterih drugih podjetjih.

VOJKO BERNARD, se je že odločil, da bo nadaljeval šolanje na tehnični srednji šoli — strojni oddelku na Jesenicah, njegov oče je namreč tudi tehnik pri podjetju Kovinar na Jesenicah. Za naprej še ni razmišljal, ve pa, da jih na fakulteti zelo malo izdela v rednem roku. Seznanjeni o poklicih in nadaljnjem šolanju so bili na šoli dovolj, čeprav meni, da v nekaterih stvareh preveč pomanjkljivo. Niso nas dovolj seznanili s tem kako bo, ko bomo začeli delati, kakšni so pogoji, možnosti nadaljnega izpopolnjevanja in napredovanja in podobno. Jaz mislim da Železarna ima perspektivo in da

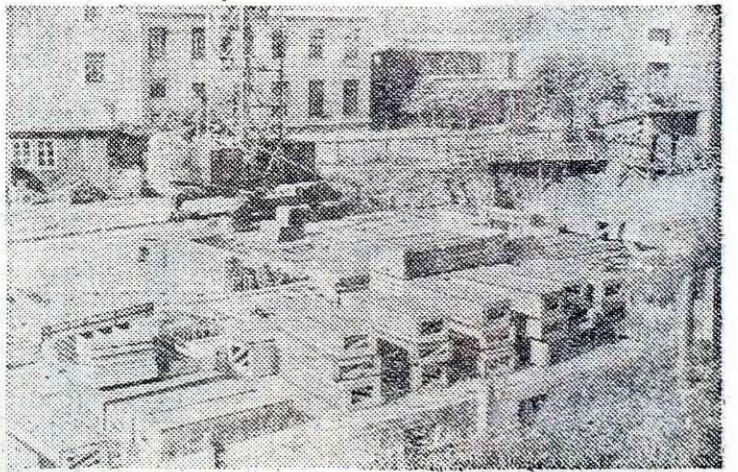
bom zadovoljen s svojo odločitvijo.

VOJKO OMAN nam je zapel, da namerava nadaljevati šolanje na elektrotehnični šoli v Kranju in sicer jaki tok. Ta poklic je opravljal že stari oče pa tudi njegov oče ga opravlja in je že precej seznanjen s tem. Njegov oče je zaposlen pri Elektro Kranj, kjer bi se po končani šoli tudi sam najraje zaposlil. Za nadaljnji študij nima ambicij, meni pa, da je za poprečnega človeka dovolj srednješolska izobrazba. V šoli smo veliko zvedeli o poklicih in možnostih nadaljnega šolanja, seznanjeni pa smo bili tudi z vsemi razpisi in oglasi, ker vsi vseh časopisov nimamo doma.

JOŽE KREMENSEK se je sicer odločil za poklic avtomehnika, kar pa ni 100 %, za to je obenem vložil prošnjo tudi na poklicno industrijsko šolo za ključavničarja. Razmišljal je tudi o poklicu radiotehnik, pa je bil seznanjen, da imajo na šoli že dovolj kandidatov, ki so osnovno šolo zaključili s prav dobrim in odličnim uspehom in jim ni treba opravljanja sprejemnega izpita. Sicer pa pravi, da ga veseli tudi poklic ključavničar. O poklicih in možnostih nadaljnega študija smo bili dovolj seznanjeni v šoli, ogledali pa smo si tudi Železarno in pisali več pismenih nalog na to temo. Vendar pa Jože meni, da to ni dovolj. O posameznih poklicih v Železarni bi nas lahko seznanjali tudi strokovnjaki iz Železarne po interesnih skupinah. Tako pa sem dobil predstavo o ključavničarju s pilo v roki v učnih delavnicah industrijske šole, medtem, ko nič ne vem kaj bom delal kot ključavničar. Ko smo obiskali tovarno smo gledali bolj proizvodni proces, nismo pa videli kaj delajo ključavničarji, strugarji, varilci in drugi.

Vsem učencem se zahvaljujemo za odgovore, ravno tako vodstvu šole, ki nam je razgovore omogočilo, učencem pa še posebno želimo veliko uspeha v nadaljnjem šolanju ali v uku.

PRIPOMBA: Letos v občini zaključuje obvezno šolanje na redni 453 in posebni osnovni šoli 38 učencev in sicer 7 v 5. razredu, 24 v 6., 78 v 7. in 328 v 8. razredu.

Gradnja stolpnice za gimnazijo

Vodja delovne skupine — osrednja osebnost v naši proizvodnji

Nekaj misli ob preizkusu znanja iz vodenja delovnih skupin

VLOGA IN POMEMBOST

Na prvi pogled se bo marsikomu zdela pretirana trditev, da je vodja delovne skupine oziroma delovodja osrednji nosilec proizvodnje, čeprav nam tako zatrjujejo avtorji, ki so o tem veliko razmišljali in raziskovali. Toda delovodja sam večkrat občuti to osrednjo nalogo, prav v dobesednem pomenu; stisnjen je med dvema kamnoma, ki neprestano meljeta: z ene strani delavci s svojimi problemi, z druge strani zahteve proizvodnega plana, ki tako nerad posluša o subjektivnih težavah. Zadostiti obema ni lahka naloga. Delovodja mora pri tem reševati tehnološke in človeške probleme, kajti on je pravzaprav oseba, ki ima od vseh v tovarni največ neposrednega stika z de-

lavci: daje jim naloge, kontrolira njihovo delo in jim pomaga pri težavah. Priznati moramo, da se je delovodja navsezadnje več ukvarja z ljudmi kot s stroji.

IZVOR DOBREGA VODENJA

Menimo, da delovodje dobro obvladajo delo s stroji, saj so se tehnologije večinoma učili v šoli. In kdo jih je učil, kako na strokovno pralen način ravnati z ljudmi? Verjetno nihče. Nekateri bodo dejali: »Le zakaj bi se tega učili, to zadevo več ali manj obvlada prav vsakdo, vsak dan se gibljemo med ljudmi.« Takim ne moremo pritrditi. Človek se lahko vsak dan vozi z avtobusom, a je vendar zelo dvomljivo, da bo samo zaradi tega že

sposoben dobre vožnje. A tudi v primeru, da delovodja že deset ali dvajset let še kar uspešno vodi skupino, nimamo jamstva, da delo opravlja najbolje. Sám izkustvo ni nikdar dovolj! Če delamo na določen način, ki se nam zdi uspešen, s tem nikakor ni rečeno, da ni kje boljšega načina, za katerega mogoče sploh ne vemo. — Drugi bodo rekli: »Nekateri so pač rojeni, da znajo dobro postopati z ljudmi, drugi pa tega ne bodo nikdar znali, nobeno učenje jim ne bo pomagalo.« Tudi tem ne moremo v celoti pritrditi; deloma je sicer res, da so osebnostne lastnosti nekaterih ugodnejše za dobro vodenje, a kljub temu se morajo tudi ti postopkov vodenja naučiti kot se mora naučiti svojega dela strugar ali mehanik, pa čeprav je bil že od otroštva zelo nadarjen za mehaniko.

ne vidimo. Prezremo jo, kot da je ni. Toda delavec zaradi spora z delovodjem ali slabih medosebnih odnosov nasploh lahko zavira svoje delo ali delo drugih, ščuva k razprtijam, zamuja, izostaja z dela ali celo izstopi iz podjetja. Vse to nas stane veliko denarja, veliko več kot navadno mislimo ali si »dovolimo« priznati. Vprašamo se lahko, zakaj smo za posledice takih napak tako slepi, medtem ko na napake na strojih hitro registriramo. Verjetno je temu tako, ker so napake nad delavci precej nejasna in nedokazljiva zadeva. Težko je namreč delovodji reči: v tvoji skupini je toliko zamuja, izostankov, nediscipline, nesreč, fluktuacije, nizke produktivnosti, ker ne znaš pravilno ravnati s svojimi ljudmi. Res je namreč, da na te pojave vplivajo tudi drugi faktorji, ki jih delovodja težko nadzira ali pa so popolnoma izven njegovega dosega. Kljub temu pa so številne raziskave o velikem vplivu delovodje na uspešnost skupine dokaj prepričljive. Delovodja je v veliki meri človek, ki oblikuje usodo svoje skupine.

prvi vtis ugoden! Prisrčna atmosfera, vzpostavljena že takoj na začetku, bo kot po nekem zakonu »vztrajnosti« težila, da se nadaljuje tudi naprej.

ZNAMO SAMO TISTO, KAR PRAKTIČNO DELAMO

Znanje iz vodenja delovnih skupin je pred nedavnim dokazovalo 261 delovodij Zelezarnice. Uspeh je bil pričakovani — ali če se izrazimo bolj pozitivno — dober: večina je pokazala poprečno znanje, nekaj je bilo zelo dobrih in nekaj zelo slabih. Znanje torej je, a to znanje je treba uporabiti. »Ne učimo se za izpite, amapak za življenje«, je izpeta fraza, a jo kljub temu ponavljamo. Prepričani smo namreč, da bi se v primeru konstruktivne in pametne uporabe tega znanja v praksi pomembno izboljšala uspešnost delovne skupine. Če pa smo izbrali negativno, to je formalistično pot učenja zaradi učenja, zapravljamo čas. Po vsej verjetnosti pa za zapravljane časa sedaj ni časa.

Na koncu je treba povedati, da je večina spoznanj o vodenju in medsebojnih odnosih rastala na Zahodu, v veliki meri prav iz potrebe po sodelovanju, soodločanju delavcev v upravljanju, kar je pokazalo številne pozitivne rezultate. Osnovni nagibi pa so tam vendarle drugačni kakor naši. Mi moramo izkoristiti zares ugodno okoliščino, ki jo v nekega smislu nimajo nikjer drugje na svetu: uporabiti strokovno znanje o vodenju in medsebojnih odnosih v širokem okviru samoupravljanja.

F. Belčič

ČESTITAMO

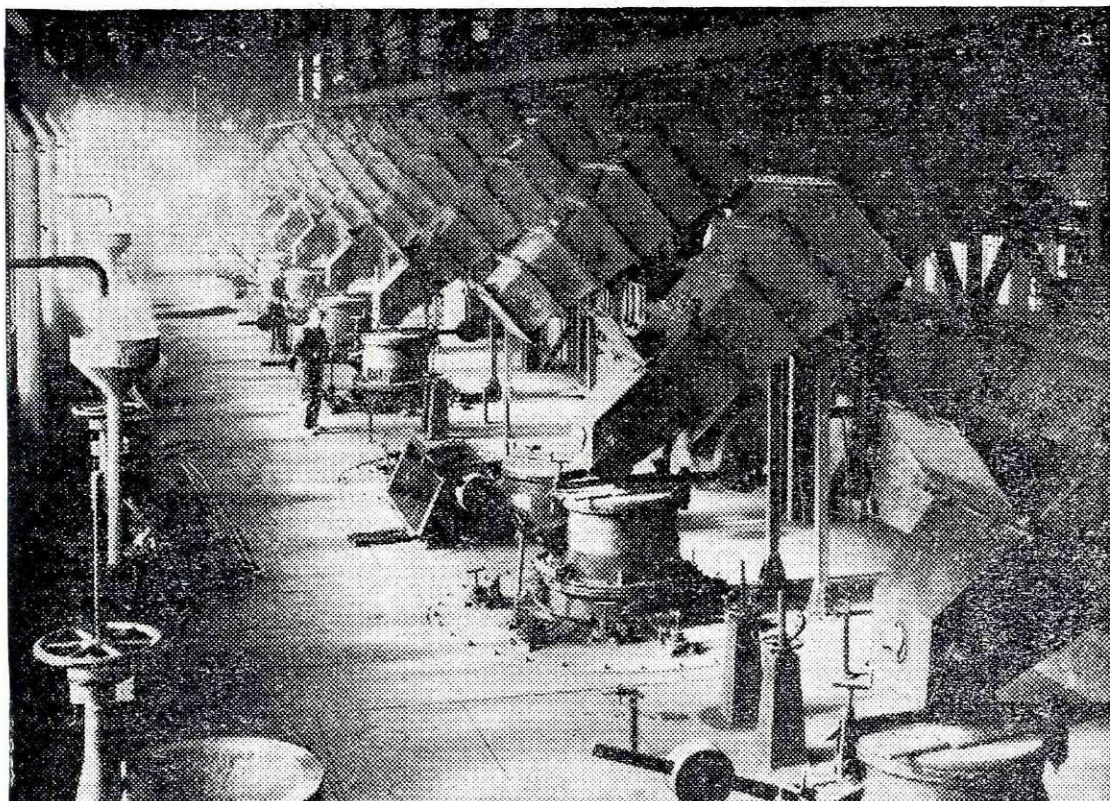
Na delovodski šoli, strojne stroke, so 22. maja 1971 diplomirali naši naslednji sodelavci: Franc BERNIK, gradbeno vzdrževanje, Jože BERNIK, strojno vzdrževanje, Franc GUBANC, strojne delavnice, Anton KOB-LAR, strojne delavnice, Janez ODAR, strojno vzdrževanje in Franc SVETINA, strojne delavnice.

SKODA, KI JE NAVADNO NE VIDIMO

Če se nam v proizvodnji zaradi napačnega ravnanja pokvari stroj, kaj hitro izračunamo škodo. Če pa z napačnim ravnanjem »pokvarimo« delavca, škode navadno

ZELO POMEMBEN JE PRVI VTIS

V Zelezarni je fluktuacija zelo visoka. Pristransko in nepravilno bi bilo vso krivdo valiti le na delovodje (in ostale sodelavce). Opozarjamo pa, da lahko delovodja v veliki meri prispeva k temu, da bo delavec obstal v tovarni. Če smo namreč novega delavca že prvi dan sprejeli neprijazno, zlovoljno in nenaklonjeno, bo ta takoj izoblikoval negativno stališče, ki ga kasneje zelo težko popravimo. Zato si prizadevajmo, da bo

Zadnji plinski generator na Jovorniku ustavljen

V četrtek, 10. junija, ob 20. uri zvečer so na Jovorniku ustavili zadnji plinski generator. Nekaj več o tem nam je povedal inž. Franc Brelih iz obrata plinska in vodna energija. Iz našega razgovora z njim povzemamo, da je bilo na Jovorniku 11 plinskih generatorjev, ki so jih postopoma ukinjali, tako, da so lani v jeseni obratovali še trije generatorji. Z ukinitvijo prog in strojnih peči v valjarni 1300 so ukinili še nadaljna dva generatorja, tako, da je od lanske jeseni pa do prejšnjega četrтка obratoval le še eden. Odslej bodo peči v pocinkovalnici kurjenje s kurilnim oljem, normalizirno peč v adjustaži pa predelujejo na butan.

Kurjenje s premogom je razmeroma drago, sam postopek pa tudi precej zastarel. Delavci, ki so bili v zadnjem času še zaposleni na plinskih generatorjih so dobili druga ustrezna delovna mesta.

Plinski generatorji so s katranom, ki je bil stranski produkt, v precejšnji meri onesažili vodo v potoku Javornik, zaradi obratovanja plinskih generatorjev pa so imeli na Jovorniku slabo ozračje. Z ukinitvijo plinskih generatorjev se bodo v tem pogledu razmere na Jovorniku bistveno izboljšale. V hali, kjer so bili plinski generatorji je še provizorična mazutna postaja, ki pa bo preseljena na Belo in bodo že v jeseni vsi potrošniki oskrbovani z mazutom iz mazutne postaje na Beli.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 19. junija:		
inž. Božidar BARTELJ, valj 2400	638	81453
NEDELJA, 20. junija:		
inž. Janez BIDOVEC, TPD	240	790/44
PONEDELJEK, 21. junija:		
Ciril ODLASEK, vodstvo valjarn	620	776
TOREK, 22. junija:		
Anton KOMLJANEC, HOP	851	871
SREDA, 23. junija:		
dr. inž. Marin GABROVŠEK, TKR	380	732
ČETRTEK, 24. junija:		
inž. Leon MESARIČ, hladna valjarna	524	590
PETEK, 25. junija:		
Edvard CENCEK, tehnične službe vzdrž.	548	727

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Odgovor piscu članka: Zadnja seja TK ZMS Železarne naj bi pomenila resnično prelomnico v delu

Kot predsednik TK ZM železarne Jesenice mi je dolžnost odgovoriti na mnenje pisca EZ v članku s katerim izraža verjetno le svoje občutke in zaskrbljenost glede sistema dela v TK ZM.

Priznati moram, da sem verjetno res najbolj odgovoren za način dela, zelo pa me zrevoltira mnenje pisca in tudi dolgoletnega člana predsedstva, ki trdi, da predsedstvo s predsednikom na čelu ni bilo sposobno vzpostaviti realnega odnosa med možnostmi na eni strani ter željami in zahtevami mladih na drugi strani. Sprašujem se katere želje in zahteve mladih je predsedstvo poznalo pa jih ni ugodno oziroma zadovoljivo rešilo. Nasprotno vsake pobude iz obratov, to je od baze smo bili veseli, škoda le, da želje niso bile večje in pogostejše, ker bi bilo s tem delo predsedstva lažje in prepričljivejše. Ne bi želel preveč opravičevati sistema dela, ki smo si ga osvojili toda menim, da smo le dosegli velik in to pozitiven korak. Včasih so si šteli vodje raznih organizacij celo v ponos, če so kot taki v eni osebi predstavljali večino vse dejavnosti. Današnje mnenje je drugačno, saj želimo povsod v čimvečji meri uvesti teamsko — ekipno delo. Tak sistem omogoča izpopolnjevanje kar najširšega kroga ljudi in tudi izpodbijanje staromiselne teorije, da so določeni ljudje nenadomestljivi. Ker sem s svojo politiko skušal doseči čim širšo aktivnost baze in pri tem le dosegel neke uspehe, me je ta kritika nekoliko prizadela. Še bolj, če se spomnim stanja v TK ko sem prevzel funkcijo predsedstva.

V vsem tem obdobju, ki je bilo obenem najtežje, tudi za železarno, se je v TK ZMS zelo hitro menjaval kader. Dejstvo je, da je odšlo polovico dobrih mladih moči iz komiteja v druga podjetja, to pa je povzročilo velike težave v kadrovanju. Iz tega lahko vidimo, da so se razmere v tovarni šele v zadnjem času izboljšale in da imamo manjšo fluktuacijo in s tem bolj stalne ljudi v predsedstvu.

Pri vsakem delu je potrebno uvajanje novih članov predsedstva in pri tem delu so se pokazali naravnost zadovoljivi rezultati. Tovariš ZE kot eden najstarejših v predsedstvu bi vse to moral poznati in priznati tudi najuspešnejše člane, ki so začeli v moji mandatni dobi pa so bili uspešni v občinski konferenci ZMS, kakor tudi v vseh družbenopolitičnih organizacijah železarne. Delo v začetku mandata je res slonelo bolj na posameznikih, medtem ko danes komisije delujejo dovolj kolektivno in samostojno ter svoj program tudi zadovoljivo izvršujejo.

Verjetno je res upravičeno razburjanje mnogih članov predsedstva na članek Z E, kajti v njem zanika delo mnogih, ki so organizirali in sodelovali od športnih kulturno zabavnih prireditev, seminarjev do parade mladosti. Kritika se mi ne bi zdela toliko žaljiva, če ne bi bilo v njej toliko grobih napak. Pisec ne ve, kdaj je sklep pravilno sprejet. On sam z istimi zadolžitvami deluje v TK dve leti in je bil podpovprečno uspešen. Z zadnjim člankom pa imam občutek, kot da pljuva na lastna prizadevanja in iz njega lahko razberemo le kot da so za tako delo odgovorni vsi drugi le njegove samokritike ni opaziti.

Miro Ipavec,
predsednik TK ZMS ZJ

Iskrena hvala vsem, ki ste sodelovali

Člani pripravljalnega odbora za praznovanje meseca mladosti v okviru občinske konference ZMS Jesenice smo v maju pripravili in v sodelovanju vseh šol, športnih društev in kulturnoprosvetnih društev in predstavnikov JLA uspešno izvedli naslednje prireditve:

V soboto, 22. maja smo v delavskem domu na Jesenicah slavnostno otvorili razstavo mladih likovnikov in tehnikov. Na tej razstavi so sodelovali likovniki in tehniki s svojimi izdelki iz vseh osemletk, posebne šole, predšolskih ustanov in učenci iz železarskega izobraževalnega centra. Kulturni program ob otvoritvi pa so prispevali pevski zbor »Jeklar« in folklorni ansambel DPD Svoboda Tone Čufar.

V nedeljo, 23. maja, smo imeli tradicionalni pohod na Pristavo. Pohoda so se udeležili učenci vseh osemletk oziroma dijaki srednjih in strokovnih šol. Poleg teh so na pohodu sodelovali jeseniški taborniki, predstavniki ZZB NOV, predstavniki JLA, pihalni orkester jeseniških železarjev ter mladinski pevski zbor Blaž Arnič.

Na predvečer rojstnega dne maršala Tita je bila osrednja proslava ob tabornem ognju pred gledališčem na Jese-

nicah. Na tej proslavi so sodelovali: godba na pihala iz Gorij, mladi recitatorji iz osnovne šole Tone Čufar, mladi harmonikarji iz jeseniške glasbene šole, zabavni ansambel Termi in taborniki, ki so pripravili tudi taborni ogenj.

V torek, 25. maja pa smo v sodelovanju občinske zveze za telesno kulturo na Jesenicah izvedli tekmovanje med osemletkami v rokometu, košarki in odbojki.

Za zaključek praznovanja meseca mladosti pa je bila na Jesenicah uspela parada mladosti. V tej paradi je sodelovalo prek dva tisoč mladih ljudi. V kulturnem programu po paradi pa so sodelovali — recitatorji »mladi oder« pri amaterskem gledališču Tone Čufar, mladinski pevski zbor Blaž Arnič, folklorne skupine iz Jesenic in Mojstrane, telovadci iz TVD Partizana Jesenice in osnovne šole Prežihov Voranc s prostimi vajami. Program so zaključili člani juda TVD Partizan.

Prav vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri uspešni izvedbi vseh prireditev v okviru meseca mladosti se člani občinske konference ZMS Jesenice in pripravljalnega odbora za praznovanje iskreno zahvaljujemo in vabimo k sodelovanju pri nadaljnjih mladinskih akcijah v okviru jeseniške občine.

Za pripravljalni odbor
meseca mladosti
Joža Vindišar

ODER MLADIH je bil ustanovljen na pobudo občinske organizacije ZMS v lanskem jeseni in deluje v okviru amaterskega gledališča Tone Čufar. Duhovni in strokovni vodja teh mladih, zavzetih kulturnikov je Stanka Geršak, ki je z njimi že naštudiral nekaj zelo uspešnih recitacijskih večerov in ob pomoči starejših igralcev tudi Golijevo pravljico igro JURČEK. Posebnost grupe je prav gotovo v tem, da združuje mlade iz osnovne šole, gimnazije, poklicne šole, tehnične šole, šole za zdravstvene delavce in že zaposlene. Vedno so tudi pripravljeni sodelovati z recitacijami na katerikoli prireditvi. Gornji posnetek je bil narejen ob njihovem zadnjem nastopu ob podelitvi priznanj mentorjem ZM in prizadevnim mladincem TK ZMS.

PARADA MLADOSTI 71 — sodi med zelo uspele prireditve letošnjega praznovanja meseca mladosti

Prispevek k razpravi o izboljšanju dela ZM v Železarni

Že dalj časa redno prebiram mladinsko rubriko v železarni in na ta način spremljam aktivnost mladih železarjev in njihovega vodstva. Vzrok, da se nisem že prej oglasil v tej rubriki je predvsem ta, da so mladi dosežanje delo prikazovali v bolj svetli luči, kot pa je to razvidno iz zadnjega članka, kjer se pisec (EZ) med drugim sprašuje ali je sedanje predsedstvo resnično sposobno napraviti prelomnico v dosežanju delu, s katerim kot kaže niso vsi zadovoljni.

Iz odstavka, kjer pisec članka kritično ocenjuje delo komisij in predsedstva je razvidno, da sestav le tega ni takšen kot bi moral biti, saj se niti ena od komisij ne more izkazati, da je svoj program v popolnosti uresničila. Torej bi morala biti kadrovska zasedba takšna, da bi zagotavljala kakovostno delo komisij in samega predsedstva. Po mojem mnenju naj bi bilo predsedstvo sestavljeno tako, da bi s svojim sestavom resnično predstavljalo vse mlade v našem podjetju in bilo tisti organ, kateri naj želje vseh mladih železarjev upošteva in tudi realizira. Da pa bi predsedstvo lahko delalo v interesu nas vseh, mora krepiti svojo organizacijo, to pa pomeni, da mora vso skrb posvetiti delu obratnih mladinskih aktivov. Do sedaj sem redko v katerem članku opazil, da je ta in ta mladinski aktiv napravil to in ono, temveč je vsaka akcija realizirana prek članov predsedstva. Iz zadnjega članka je razvidno, da še te akcije realizirajo predvsem predsedniki komisij, skratka nekaj mladincev.

Sprašujem se, ali se mladi zavedajo svoje vloge v procesu družbene preobrazbe in ali so zadovoljni z delom svojega najvišjega organa? Pri prebiranju mladinske rubrike sem dobil občutek, da predsedstvo nima začrtanega programa politike mladinske organizacije, temveč obravnava delo komisij, malo ali skoraj nič pa se ne angažira na področju gospodarske problematike. Predsedstvo bi moralo v veliko večji meri sodelovati pri razreševanju naših vsakodnevnih problemov. Že prej sem omenil, da sem dobil občutek, da predsedstvo nima začrtanega programa in organizacija brez programa mora slej ko prej zaiti v krizo. Da pa je vodstvo mladinske organizacije v krizi, je razvidno iz prejšnjih, predvsem pa iz zadnjega članka.

Upam, da sem s tem prispevkom odprl možnost, da o delu mladinske organizacije po tej poti spregovorijo tudi drugi, ki so zainteresirani za delo mladih.

P.

Samoupravni organi v preteklem tednu

2. seja odbora za plan in finance

Predsednik odbora za plan in finance inž. Janez Komel je sklical 2. sejo odbora v torek, 15. junija 1971, za dnevni red pa je predlagal pregled sklepov prejšnje seje in obravnavo uspehov proizvodnje v I. dekadi junija.

Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni. V zvezi s sklepom ene prejšnjih sej glede likvidacije nekurantnega materiala, je poročal predstavnik prodajnega oddelka, da so uspeli vseh 38 ton nekurantnega materiala jeklovleka prodati sicer po znižani ceni 2,50 din za kilogram, kar pa je za železarno vsekakor boljše kot pa ta material likvidirati in ga založiti v peči.

Sklenili so, da bodo na prihodnji seji odbora obravnavali poročilo o proizvodnji v prvih petih mesecih letošnjega leta, ki ga je treba pripraviti in posredovati članom odbora še pred sejo. Tudi s predlogom direktorja za proizvodnjo, da bi martinarna obratovala s petimi pečmi vse dotlej dokler bo vzdržala peč št. 1 oziroma, da takšno obratovanje ne bi povzročilo preveliko pomanjkanje starega železa so se strinjali in predlog podprli.

Vzeli so na znanje poročilo direktorja za proizvodnjo o uspehih proizvodnje v I. dekadi junija in ugotovili, da je plan skupne proizvodnje izpolnjen 93 %, plan blagovne proizvodnje 79,1 %, odprava pa samo 71,2 %. Ugotovili so tudi vzroke zakaj plan ni izpolnjen 100 % in sicer:

- na plavžu zaradi prehoda na večji delež aglomerata v vsipu peči,

- v martinarni zaradi pomanjkanja starega železa,

- v oblikovalnici profilov zaradi popravila stroja št. 3,

- v valjarni žice zaradi težav z navijalci po končanem remontu in zaradi mehanskih okvar,

- v valjarni 2400 zaradi zamene prostih sobote in zastoja na potisni peči, na dveh izmenah zaradi pomanjkanja vložka,

- v jeklovleku zaradi dimenzijskega asortimenta,

- v hladni valjarni zaradi okvare Demag in Siemag valjčnega ogrodja,

- v žičarni zaradi pomanjkanja žice, ker je bila valjar na žice v remontu,

- v elektrodnem oddelku in v žebeljarni zaradi pomanjkanja žice in zaradi težav s pečjo, ki bi morala proizvajati prašek za varjenje.

Pri obravnavi uspehov proizvodnje v minuli dekadi so ugotovili, da odprava prve dekade junija precej zaostaja za odpravo zadnje dekade maja. Zato so naročili direktorju za proizvodnjo, da to stanje analizira in skuša urediti proizvodnjo in odpravo tako, da bo enakomerna v vseh treh dekadah meseca. Predlagali so tudi večje angažiranje raziskovalnega oddelka in sektorja za proizvodnjo pri uvajanju proizvodnje visoko legiranih jekel kot so 14 mangan ali prokrom.

Konstituanta obratnih komisij v martinarni

V martinarni so v četrtek, 10. junija 1971, konstituirali obratne komisije, ki so jih člani delovne skupnosti martinarne izvolili na volitvah v organe samoupravljanja, dne 14. maja 1971.

Na konstituantnih sejah so izvolili predsednike in namestnike predsednikov komisij in sicer:

Za predsednika komisije za medsebojne odnose in nagrajevanje so izvolili Rafaela

ORTARJA, za njegovega namestnika pa Grega DOKLA.

Za predsednika komisije za varstvo pri delu so izvolili za predsednika Jožeta DRAKSLERJA, za njegovega namestnika pa Franca KRAŠEVCA.

Za predsednika komisije za ugotavljanje kršitev delovne dolžnosti so izvolili za predsednika Ilijo VUJATOVICA, za njegovega namestnika pa Jožeta POLAJNARJA.

1. seja odbora za splošne zadeve

Predsednik odbora za splošne zadeve Zdravko Črv je sklical prvo sejo odbora v torek, 15. junija 1971 in predlagal za dnevni red pregled sklepov prejšnje seje, poročilo predsednika o dosedanjem delu odbora, poročila o službenih potovanjih v zamejstvo, odobritev službenih potovanj v zamejstvo in reševanje tekočih zadev ter prošenj.

Sklepi prejšnje seje so izvršeni, tolmačili so samo sklep 16 tako, da povračilo stroškov za prevoz in ostale stroške udeležbe na proslavah 30-letnice vstaje velja za vse borce NOV, ne glede na to katere proslave se bodo udeležili, v znesku 50 din.

Nato je predsednik odbora za splošne zadeve poročal o delu odbora v minulem mandatnem obdobju in o stališčih ter principih, ki jih je odbor v tem času sprejel pri reševanju zadev za katere je bil pristojen.

Iz poročil o izvršenih službenih potovanjih v zamejstvo

je bilo razvidno, da so vsa potovanja uspešno izvršena in k poročilom niso imeli pripomb. Tudi k nadaljnjim predlogom za potovanja v zamejstvo niso imeli pripomb in so vsa potovanja odobrili. V nadaljevanju seje pa so rešili še nekaj tekočih zadev, med drugim so odobrili prispevek društvu inženirjev in tehnikov za strokovno ekscurzijo 3000 din, zvezi slepih, osnovna organizacija Kranj pa 20 kg nesortiranih žebeljev kot prispevek za tombolo, ki je bodo organizirali na Gošenjskem sejmu.

1. seja odbora za poslovno politiko

Dosedanji predsednik za poslovno politiko inž. Emil Ažman je sklical prvo sejo odbora v novi sestavi v četrtek, 10. junija 1971 in za dnevni red predlagal pregled sklepov prejšnje seje, poročilo o delu odbora, predlog akcijskega programa in reševanje tekočih zadev.

Po poročilu glavnega direktorja so sklepi prejšnje seje izvršeni razen sklepa o širših sestankih z našimi kupci, ki pa je prav tako v izvajanju. Nato sta predsednik odbora in glavni direktor poročala o delu odbora v preteklem mandatu, predvsem glavni direktor je poudaril vsebino dela in nekatere probleme, ki jih bo treba v nadaljnjem delu odpraviti oziroma izpopolniti. Sklenili so, da bodo na naslednji seji delavskega sveta Železarne predlagali, da se v odbor izvoli tehničnega direktorja Boga Homovca, za toliko časa dokler ne bo rešena organizacija komercialne službe in predlagano novo vodstvo.

Obravnavali so predlog akcijskega programa za leto 1971 in so se z vsemi postavkami programa strinjali. Sklenili so, da je treba akcijski program posredovati tudi ostalim kolektivnim izvršil-

nim organom delavskega sveta Železarne, da ga podrobneje obdelajo v svojem področju delovanja in eventuelno dopolnijo, nato pa se predloži delavskemu svetu Železarne v sprejem. V zvezi z akcijskim programom so odobrili, da se povečajo amortizacijske letne stopnje za posamezne skupine osnovnih sredstev in opreme in tako preidemo na uvajanje funkcionalne amortizacije, kar nam letošnje gibanje dohodka tudi omogoča. Prav tako so odobrili povečanje stanovanjskega prispevka z obveznih 4 % na 9 %.

Med tekočimi zadevami so reševali nekaj reklamacij za mejskih kupcev in odobrili odpise razlik, ki so nastale pri uvozu nekaterih artiklov. Odobrili so tudi nove enotne cene za žlindrino opeko in sicer: za votlake pozicija 0 2,90 din, za zidake pozicija 6 pa 0,50 din po kosu.

NOV TEČAJ ZA ŽERJAVOVODJE — Glede na stalne potrebe po žerjavovodjih, je po naročilu kadrovskega sektorja oddelek za izobraževanje odraslih zopet pripravil tečaj za ta poklic. Pričel se je 1. junija, pouk pa bo vse dni do vključno 8. julija. Da se lahko vsi kandidati udeležujejo predavanj, so predavanja po istem programu dopoldne in popoldne. Tečaj obiskuje približno 40 že pri nas zaposlenih delavcev, med katerimi kot vidimo na sliki, ki prikazuje popoldansko izmeno, je tudi ena tovarišica. B.

1. seja komisije za nagrajevanje v valjarni Bela

Seja komisije je bila 8. junija, obravnavali pa so predlog razdelitve mase osebnih dohodkov za mesec maj. Predlagana razdelitev mase osebnih dohodkov se nanaša na valjarno Bela, valjarno žice ter valjarno profilov. Članom komisije so bili posredovani tudi podatki za vso Železarno ter stanje rezervnega sklada. Komisija je bila seznanjena tudi s sklepom odbora za nagrajevanje pri DSŽ, s katerim se rezerva tovarne poveča za 1 % in se zato sorazmerno znižajo podatki osebnih dohodkov za maj.

Sprejet je bil sklep, da se k masi osebnega dohodka za valjarno Bela doda iz rezervnega sklada vsota 4.935,00 N din in tako doseže srednja meja osebnih dohodkov. Za valjarno žice in valjarno profilov pa ni bilo predlaganih nobenih sprememb. Za tem je tovariš Črv predlagal, da mora komisija spremljati gibanje osebnih dohodkov in takoj sklepati o spremembi cenikov, če nekaj mesecev ne bi dosegali spodnje meje oz. 97 % OD. V tem primeru pa je treba pismeno obvestiti odbor pri DSŽ, da ustrezno

ukrepa. Tovariš Koselj, vodja adjustaže štetla, je poslal SEP-u dopis zaradi spremembe obračunskih postavk za prvega razrezovalca trakov. Pritožba je bila posredovana že večkrat, vendar je bila zavrnjena. Vodji adjustaže štetla so naročili, naj komisijo pri svetu DS obvesti, če je na delovnem mestu prvega razrezovalca trakov nastala sprememba v tehnologiji in če je bil izdelan nov popis delovnega mesta. Samo v tem primeru je možna sprememba kategorije.

Sestanki delovnih skupin

4. 6. — STROJNE DELAVNICE — SILAR — KONSTRUKCIJSKA DELAVNICA — Obratovodja je obrazložil način izračunavanja po enoti proizvoda zaradi novih tarifnih postavk, ki so začele veljati s prvim majem. Zaradi občutnega pomanjkanja delavcev in zaradi bolovanja je vodja delovne skupine opozoril, da v čimvečji možni meri upoštevajo potrebe obrata. Prisotni delavci so opozorili na precejšnjo iztrošenost in zastarelost orodja ter strojev, kar tudi vpliva na proizvodnost. Kljub temu, da so se na prejšnjih sestankih že pogovarjali in sprejeli sklep in da stroški ne bi bili preveliki, še ni bil nabavljen smirkov stroj za rezanje. Prav tako ni zamenjan prešibek motor na 12-tonskem žerjavu. Še vedno ni žerjavovih verig, ki bi ustrezale, nabaviti pa bo treba manjši stroj za krivljenje pločevine do Ø 250 mm. Predlagali so, da je treba nabaviti in na zahodni strani vgraditi vetrilo za odvajanje plinov. Delavnico je treba pobeliti in očistiti okna ter nadsvetlobe. Sodelavec Ferjan je predlagal, naj bi normirec ob koncu meseca dal posameznim delavcem na vpogled izpolnjevanje norm, tako kot je bilo pred leti že v praksi. Tovarš Škulj vprašuje kako je z imenovanjem vodje delavnice in še omenja, da so bili v vseh vzdrževalnih obratih dani predlogi za povečanje skupin VK specialistom. V konstrukcijski delavnici takih predlogov ni bilo. Obratovodja je posredoval ustrezne odgovore.

8. 6. — VEN — LOVSE — JANSKA — VEN BELA — Razpravljali so o obratnih problemih in opozorili na težave, ki nastajajo pri vzdrževanju naprav, zlasti na žerjavih in brusilnih strojih. Sledila je razprava o nadurnem delu v obratu, kjer so omenjali predvsem tretjo točko sklepov 23. seje odbora za nagajevanje pri svetu DE vzdrževanja. V kolikor je nadurno delo vzrok nižjemu gibljivemu delu osebnih dohodkov, je treba poiskati ustrezna merila oziroma formirati dodatna sredstva s katerimi bi plačevali nadurno delo ob remontih v posameznih obratih. Omenjena komisija naj o tej zadevi ponovno razpravlja in od pristojnih služb zahteva pojasnilo in utemeljitev ter nato zadevo natančno obrazloži vsem prizadetim. Težave imajo tudi s higienskimi prostori. Od osmih kopalnic, kolikor jih je priključenih valjarni Bela, štiri kopalnice niso uporabne, ostale štiri pa uporablja okrog 200 delavcev.

8. 6. — VEN — KOBLAR — LUŽNIK — VEN JAVORNIK — Analizirali so zastoje v valjarni 2400, ki so precej porasli in ugotovili, da vsega niso krivi le vzdrževalci elektro naprav. Vzroke je treba iskati tudi v obratu. Delovodje večkrat iščejo dežurne le po telefonu, ne pa na delovišču. Motorji za valjčnice pregorevajo zaradi vročih plošč, ker je delo oziroma vodenje premalo usklajeno med progo in adjustažo.

Inž. Ažman je že pred enim letom povedal na sestanku, da bo urejeno vprašanje premij na zastoje tudi za Javornik, vendar od vsega tega še ni ničesar. Delovna skupina zahteva čimprejšnjo rešitev tega vprašanja, oziroma pismeni odgovor, iz katerega naj bodo razvidne tudi ovire. Pripombe so imeli glede novega grupiranja delovnih mest in predlagajo povečanje grup na vseh delovnih mestih za eno grupo. To velja za delovna mesta v VK in sicer naj bi jih povišali iz osme na deveto skupino, ker so vsi dežurni in vsi opravljajo enako delo.

8. 6. — VEN — ARIH — VEN BELA — Na brusilnih strojih se pogosto menjavajo brusilci, ki pa niso dovolj seznanjeni z delovanjem strojev in tudi nimajo pravega čuta odgovornosti do teh naprav. Zato večkrat pride do okvar, zastoje na napravah pa pišejo na račun vzdrževanja. Omenjeni problem bo treba v brusilnici čimprej urediti.

Ob remontih je treba izdelati plane in jih en dan pred začetkom remonta dati na vpogled, da bodo lahko pripravili ustrezen material in da bodo lahko takoj začeli z delom. Znova je bilo postavljeno vprašanje higienskih prostorov in garderob za potrebe elektro vzdrževanja na Beli. Razpravljali so še o denarju, ki je namenjen za potrebe sindikalne organizacije, s katerim le-ta razpolaga za organizacijo izletov. Menijo, da bi morali denar

razdeliti med sodelavce, ki delajo po sistemu 4 + 1 ker ugodnosti, ki naj bi jih imeli na izletih ne morejo koristiti, kar pa je pri strojnem vzdrževanju že urejeno.

10. 6. — PLAVŽ — GOLBA — AGLOMERACIJA — Delovna skupina je bila informirana o izpolnjevanju količinskega in kvalitetskega plana na plavžih in aglomeraciji. Pripomb niso imeli. Pogovarjali so se še o nagajevanju, o povečanju tarifnih postavk in jih primerjali z drugimi obrati. Delavci bi radi vedeli v naprej kako bodo prosti (proste sobote in nedelje). Predlagali so povečanje tarifnih postavk iz pete v šesto skupino za delovna mesta sejalec in hladilec sintra ter za delovno mesto drobilec sintra. Zanima jih tudi kdaj bo urejeno vprašanje čiščenje hladilnika in kdaj bo popravljeno dvigalo v objektu 22. Radi bi imeli pojasnilo, kaj je z omaricami za orodje, razen tega pa bo treba urediti vprašanje tople vode v kopalnici (večkrat vode tudi zmanjka).

4. 6. — HVŽ — RESMAN — PATENTIRNICA — Članom delovne skupine je bilo posredovano poročilo o izpolnjevanju plana za maj, seznanjeni pa so bili tudi z nalogami, ki jih bo treba opraviti v juniju. Plan za junij je precej visok.

S predlogom, da bi tudi v patentirnici v prihodnje delali ob prostih sobotah in nedeljah zaradi potreb po patentirani žici so se v glavnem strinjali in pripominjajo, da bi po možnosti delali le ob prostih sobotah. Programi naj bodo izdelani tako, da bi dalj časa patentirali isto dimenzijo. Mehanske okvare bo treba sproti odpraviti in bi tako mesečno realizacijo precej povečali. Izdelan je bil tudi plan dopustov za poletne kritične mesece.

4. 6. — STROJNE DELAVNICE — MAVER — KOVAČNICA — Na sestanku je bilo prisotnih 13 delavcev ter asistent in obratovodja strojnih delavnic. Obratovodja je navzočim obrazložil formiranje mase osebnega dohodka za cenik. Kovače je seznanil tudi z revizijo kategorizacije nekaterih delovnih mest v kovačnici. Kovači so bili mnenja, da so z ozirom na težke delovne pogoje ob enakih kvalifikacijah neustrezno kategorizirani. Preveriti bo treba tudi analitično cenno delovnih mest kovačev ker so mnenja, da težji delovni pogoji pri kategorizaciji delovnih mest niso bili upoštevani. Nadalje menijo, da bi morali biti upravičeni do benificirane delovne dobe. Sprejet je bil sklep, da naj se normiranje prenese od delovodje na normirca konstrukcijske delavnice.

10. 6. — STROJNO VZDRŽEVANJE — TUŠAR — MONTAŽA JAVORNIK — Od 12. do 19. junija je predviden remont normalizirne peči v adjustaži Javornika II, zatem pa bo remont potisne peči II. Sprejet je bil sklep, da bodo zaradi večjega obsega del, delali dvakrat osem ur in da, razen v izjemnih primerih, dopustov ne bodo koristili. Remont globinske peči I v bluming valjarni naj bi prevzela Klinarjeva skupina. Prisotni so bili opozorjeni na vestno in kakovostno delo, ter na uporabo zaščitnih sredstev. Po navedenih opravljenih delih bodo lahko pričeli s koriščenjem letnega dopusta, vendar ne vsi hkrati. Zamenjati in dopolniti bo treba izgubljeno orodje, ker to že ovira samo delo. Poleg tega bo treba nabaviti dobre pištole za elektro varjenje in precej kabla, ki ga bodo potrebovali na Beli. Govorili so še o nagajevanju ter da bi kazalo organizirati dvodnevni izlet v Crikvenico in sicer po končani glavni sezoni.

21. 5. — STROJNO VZDRŽEVANJE — KASTELIC — STROJNO VZDRŽEVANJE BELA — Razpravljali so o zastojih na osnovi analize, ki jo je podal šef DE valjarne Bela. Z boljšim in dobro organiziranim delom bi lahko skrajšali zastoje, na razpolago pa morajo biti tudi potrebni rezervni deli. Največ zastojev na blumingu je zaradi hladilne vode, zato delovna skupina predlaga, da je treba čimprej urediti problem hladilne vode, za hlajenje zgornjega duo valja. Proizvodni delavci naj bolj vestno upravljajo z napravami da bo manj nepotrebnih okvar. Delavcem, ki še nimajo odločb, je treba le-te čimprej izstaviti.

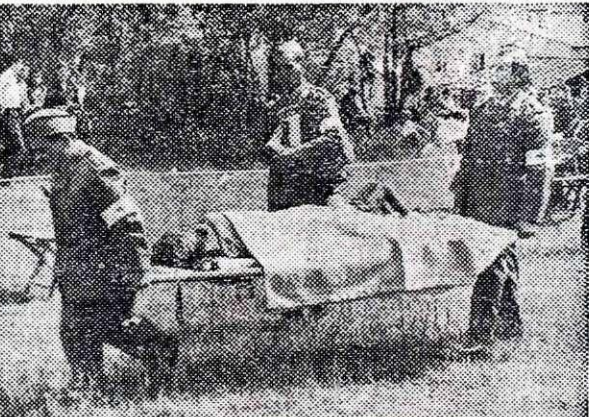
2. 6. — ELEKTRODNI ODDELEK — LIPOVŠČEK — SUŠILKE IN ADJUSTAŽA — Obe delovni skupini sta bili seznanjeni z reklamacijo elektrod

EVB 50 Ø 6, do katere je prišlo zaradi medsebojne mešanice elektrod EVB 50 Ø 6 in E DUR 600 Ø 6. Zamešnjava je nastala zaradi nedoslednosti pri delu te ali one skupine, kar pa ni točno ugotovljeno. Ugotovljena škoda, ki jo zahteva v obliki odškodnine »Brodogradilište« Split, znaša okrog 250.000 N dinarjev. Delavke so omenjeno reklamacijo vzele zelo resno na znanje. Od nekaterih pripomb naj bi bila najbolj umestna ta, da bi se za drugo linijo uvedla kontrolna knjiga, ki bi zajela čas izdelave, pobiranje, sušenje in količino elektrod. Verjetno bi takšna kontrola vplivala na večjo doslednost ob prestavljanju oznak posameznih elektrod pri pobiranju.

5. 6. — VEN — KAVČIČ — VEN HVŽ — O trenutnem položaju Železarne sta na kratko poročala tovariš Kavčič in inž. Kos. Delovna skupina razmeroma dobro sledi dogodkom, ki jih dobiva prek drugih informativnih virov in je seznanjena tudi s spremembami v samoupravnih organih. V novih delavniških in garderobnih prostorih je določen red in disciplina. Delovne naloge bodo za posamezne skupine točno predpisane in sicer v delovnem programu, ki je že v pripravi. Skupina je bila s tem soglasna, vendar da so z ozirom na stalež že močno utrujeni in bodo med dopusti zelo težko delali po predvidenem programu. Predvidevajo, da bo odsotnost na račun bolovanj in dopustov znašala okrog 40 %. Z vzdrževanjem žerjavov niso zadovoljni, ker obratni ključavničarji niso vajeni tega dela in je potrebno ustrezno usposabljanje.

7. 6. — VEN — VOLARIČ — KAVČIČ — VEN JEKLARNA — Delovne skupine so okrnjene in ob boleznih ali dopustih manjka 50 % delavcev. Zato zahtevajo, da se jim prizna ure za manjkajoče, kakor v proizvodnih obratih. Čimprej bi radi imeli ustrezen odgovor. Inž. Seljak je dal pojasnilo glede higienskih prostorov in obljubil, da bodo do zime gotovi. Prisotni so želeli, da bi z delom piheteli. Pri menjavi izolatorjev in popravilu trovoda na žerjavih v starem železu, varnost dela ni povsem zagotovljena. Zato predlagajo, da bi ob drsnem vodu napravili podest — hodnik. Proizvodni obrat ob raznih okvarah zahteva hitro popravilo, ob takih razmerah pa to ni mogoče. Predlagano je bilo, da bi popravili normativ zaščitnih sredstev za škornje in bund, ker sedanji ne ustreza glede na število delavcev, ki so upravičeni do škornjev in bund.

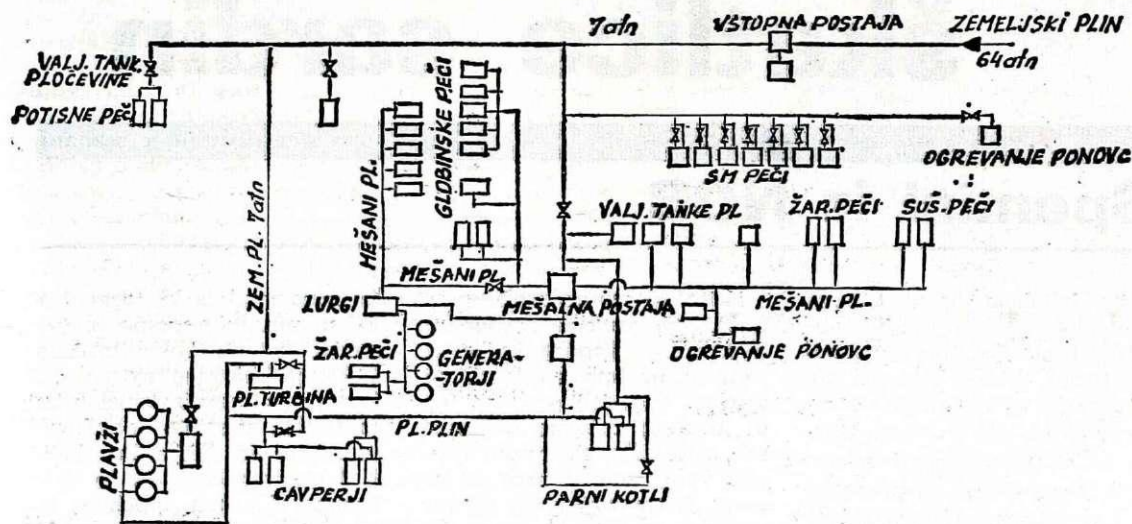
2. 6. — SPLOŠNI SEKTOR — KOZLEVČAR — VARNOSTNA SLUŽBA — Na signalnem bloku je delovno mesto vratarja izpostavljeno velikemu hrupu zaradi izpuha zraka. Zato je predlagano, da bi posade na signalnem bloku vsak mesec zamenjali, ker so sorodna delovna mesta. Vratarnico bi kazalo prestaviti k lopi za pesek in bi tako ublažili hrup. Vratarji na Beli opozarjajo na nevarnost, ki nastaja ob koncu dopoldanske izmene zaradi navala ljudi in avtomobilov na cesto prvega reda. Predlagajo, naj bi ob tem času promet urejal miličnik, kot je to v praksi pred glavnim vhodom v tovarno na Jesenicah. Tovarš Hribar predlaga, naj bi zamenjali vstopne legitimacije, ki jih je podpisal še pokojni direktor. Razen tega pa tudi sprememb ali premestitev v obratu nihče ne popravlja v izkaznicah. Na sestanku je bilo prisotnih 40 ljudi in sicer na obeh izmenah in je bila s tem dana možnost vsem zaposlenim, da so bili na sestanku delovne skupine prisotni in izrazili svoja mnenja.

Tekmovanje oddelkov prve pomoči — trojka železarne Jesenice

Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja

Kot primer je prikazana mešalna shema zemeljskega plina in plavžnega plina v železarni Donawitz.

V plavžih je v zadnjih letih uporaba zemeljskega plina zelo napredovala. Uvajanje ni posebno težavno. Zemeljski plin je do plavža doveden pod tlakom 10 atm in pri peči reducirano na tlak 2—3 atm. Potom krožne napeljave je doveden do posameznih šob za vpihovanje zraka. Dovod je opremljen z ventilom in povratno loputo. Dobro mešanje je doseženo takrat, ko je hitrost zemeljskega plina pri vstopu precej nad hitrostjo zraka. Možno pa je tudi dovajanje plina skozi posebne šobe.

	kal. vred.	količ. vpih. nm ³ /t grodlja	vrednost zamenja- ve kg koksa/kg oz. nm ³	zmanjša- nje pora- be koksa kg/t grod.	poraba koksa kg/t grodlja	poveča- nje pro- izvodnje %	kemična toplota v plavž. plinu kcal/t gr.
normalno					600		
z mazutom	9800	50	1,5	75	525	+ 1,7	2000
s koksni m plinom	4200	74	0,5	37	563	— 3,9	+ 68000
z metalom	8550	37,7	1,22	46	554	— 1,6	+ 50000
z zemeljs. plinom	7950	38	1,14	43,3	557	— 1,8	+ 34400

Uvedba zamenjave goriva v plavžih mora biti obravnavana v skupnem s ceno goriva in tehničnimi možnostmi. Podatki za zemeljski plin pri uvajanju v plavže pa so pod ceno na trgu. Glede na to uporaba zemeljskega plina v plavžih ni vedno smotrna.

Usklajen duet v martinarni

Potreba je narekovala takojšnjo improvizacijo operacijske sale v šotorski izvedbi. Vsi poškodovani, ki so bili obdelani v tem medicinskem zbirališču (ca 2000) so prejeli splošno-medicinsko pomoč. V prvih trenutkih je kirurško delo obstajalo v naslednjem:

- Poleg osnovnih načinov nudenja kirurške pomoči, v obdobju manjšega priliva poškodovanih — je bila uspešno izvajana tudi intenzivna terapija v primeru respiratornih insuficij. Medtem pa se je dinamika dotoka poškodovanih povečala, vsled zmanjšanja sterilizacije je bilo kirurško delo okrnjeno, mogoča je bila samo še najosnovnejša splošno-medicinska pomoč. Edino antišok terapija se je nadaljevala izredno intenzivno ter dosledno, vse do trenutka evakuacije poškodovanih. Pri tem gre poudariti zadovoljivo količino rezervne plazme, pet odstotne dekstoffe in fiziološke raztopine, katero je poklonila sanitetna služba JLA.

S področja kliničnih bolnišnic se je pričela evakuacija poškodovanih že ob 8. uri jutraj prvega dne. V ta namen so bila organizirana sanitetna vozila, kamioni in avtobusi mestnega prometa. Kamioni so bili opremljeni z žimnicami, poškodovani so bili prepeljani v ležečem stanju.

Vsako vozilo je imelo spremljevalca (zdravstvenega delavca) enega ali več, ki so med evakuacijo nadaljevali z reanimacijo (doziranjem infuzije plazme ali dekstroze). Kamioni so se v tej elementarni nesreči izkazali kot nadvse uspešna vozila za masovno evakuacijo, kar ne gre zanemariti v morebitni elementarni nesreči.

Sanitetna vozila so bila namenjena za evakuacijo najtežje poškodovanih, v spremstvu medicinske sestre, ki je med prevozom uspešno nadaljevala antišok terapijo.

Avtobusi mestnega prometa so bili namenjeni predvsem za evakuacijo poškodovanih, ki so lahko sede prenesli transport.

Nujnost, način in mesto evakuacije ter vrsto transportnih sredstev (kamion, sanitetno vozilo, avtobus), so odredili kirurgi, z ozirom na vrsto poškodb. Vse te generalije, so bile točno označene na kartonu LISTA POŠKODB (vsak poškodovani je dobil svoj karton), poleg tega je bila izpisana še diagnoza in terapija, ki so jo že naredili.

Sama evakuacija je potekala v redu, le v redkih primerih je prišlo do energičnih intervencij. Na ta način so s področja klinične bolnišnice evakuirali vse poškodovane že v prvem dnevu do 12. ure. Z evakuacijo poškodovanih na področju klinične bolnišnice, je tako prenehalo medicinsko delo v tem zbirališču.

Tudi to zbirališče je delovalo pod istim režimom dela in v enakih pogojih, kot zbirališče kliničnih bolnišnic. Zaradi enakih pogojev se ne bi zadrževali dlje pri tem zbirališču. Zanima nas predvsem delo medicinskega zbirališča na področju VOJNE BOLNICE, to predvsem zaradi obsega dela, ki ga je to zbirališče samostojno opravilo.

To zbirališče po načinu formiranja, organizaciji in opremljenosti v vsem odstopa od predhodnih dveh. Razdeljen je bil v triažni oddelek in poljsko kirurško bolnišnico. Obe enoti nista bili formirani istočasno, temveč z dinamiko dotoka poškodovanih. Medicinska pomoč je bila nudena prav tako na prostem po naslednjem vrstnem redu:

Škatlica sardin, ki predstavlja dandanes le manjšo vrednost, je imela pred dobrimi 27-letji, to je novembra 1943, vrednost s katero si lahko ohranil človeško življenje. To majhno škatlico sardinic, je prejel Janez Ponikvar v koncentracijsko taborišče Flossenbur iz Dachaua, od koder smo prišli v začetku oktobra istega leta. S seboj nismo smeli vzeti ničesar in nekatere malenkosti, ki smo jih tam imeli, so poslali naknadno za nami.

Iz Dachaua v Flossenburg smo prišli skupaj Janez Ponikvar, Janez Makovec, Franc Kosmač in jaz. Skupaj so nas odpeljali tudi iz Begunj avgusta istega leta. Najprej smo bili dodeljeni vsi v »transport komando« (taboriščni naziv za delovne oddelke), po nekaj dnevih pa sta bila Ponikvar in Kosmač dodeljena drugam in sva ostala z Makovcem sama. Skupaj sva ostala dobrih 18 mesecev in skupaj sva prenašala vse težave in strahote tega taborišča. Usoda nama je bila tako naklonjena, da sva vso to dobo preživela skupaj, skupaj sva delala v raznih komandah kot so kamnolom, transport, »rumpelsbah«, kleparstvo in druge. Spala sva na isti slamnjači, napolnjeni z oblanci in kadar je prišel še tretji, se je zagostil med naju z nogami proti najinima glavama. Vse sva si delila, kar sva pač imela in si v vsem pomagala. Bila sva tako nekako povezana na življenje in smrt, eden brez drugega bi le

težko vzdržala. V Flossenburgu sva delala v transport komandi, kjer je bil kapo nemški kriminallec z zelenim trikotnikom, ki je neprestano vpil in mahal s svojo nepogrešljivo palico. Posebno veselje je imel s tem, da nas je vpregel po 20 ali še več v voziček za prevažanje kamenja, ter hodil ob vrsti in vihtel palico po naših hrbtih. Kot vsi drugi kapoji, je imel tudi on to grdo navado, da nam je kradel tanke koščke kruha, katere smo dobili pri težkem delu. Tako je vsak dan ostalo nekaj ljudi brez skromnega koščka kruha in nikomur se ni mogel pritožiti. Gorje mu, kdor bi se mu upal zoperstaviti.

Premeščena pa sva bila še v težjo komando, v roke razvitega kapoja Avgusta Beckmana, ki je vodil komando »rumpelsbah«. Dovolj ste se spočili v Dachau nam je dejal, ko je zvedel od kje sva prišla, tu delamo dokler le moremo druge poti ni, sicer pa je tam zadaj krematorij. Tu sva spoznala, kaj je »rumpelsbah«, o katerem sva že slišala, a sva komaj mogla verjeti, da je res, in kjer je bil človek le nepomembna številka ter brezplačna delovna moč. Rezerve v človeškem materialu je bilo dovolj in bolj škoda je bilo zlomljene lopate, kot človeškega življenja. Tu je vse preganjalo. Esesovci kapoja, kapo in njegovi pomočniki pa vse podrejene. Tu smo lomili kamenje in težke skalne gmote valili na vozičke in iste v teku prevažali

Srečko Šorli

Velika vrednost male škatlice sardin

Spomini iz NOB

Ij na določena mesta. Ob robu taborišča so gradili obvoznico čez strmo pobočje. Cesto, ki ni bila nikdar dograjena, zahtevala pa je nešteto človeških življenj. Morda bi si delo lahko olajšali, če bi drug drugemu pomagali. Zaradi neprestanega kričanja in pretepanja pa so bili ljudje tako zbegani, da niso upali drug drugemu pomagati. Zaradi tega je bilo veliko polomljenih rok in nog ter zmečkanih prstov in mnogo oslabilih ljudi, katere smo zvečer prenašali nazaj v taborišče. Hudo je bilo in prepričan sem bil, da bova tudi z Makovcem opešala ob borni hrani.

Neko jutro, po neprespani noči, sem pred začetkom dela stopil do kapoja, ko je bil sam in ni bilo v bližini esesovca. Poprosil sem ga, da bi mi vsaj začasno dal kakšno lažje delo, sicer bom omagal. Vedel sem dobro, da nimam druge izbire, ali da me pošteno pretepe in osuva, ali pa da omagam. Kapo me je pogledal izpod čela, se namrščil in že je dvignil roko, da me udari. Znal pa je res udariti tako, da je s prvim zamahom zbil človeka na tla, bodisi da ga je sunil pod brado ali v želodec ali pa za uho. Tudi težke cokle so pri tem dobro služile. Prehitel sem ga in mu dejal, da ta usluga ne bo zaštonj, ker bom morda kaj dobil od doma, ko

bo žena zvedela kje sem. Roka se mu je povesila in pogledal me je bolj človeško kakor je bila njegova navada. Se mu je morda v trenutku prebudila vest po tolikšnem mučenju in ubijanju ljudi. Kaj ga je pičilo, da je tudi Janeza Makovca poslušal in da naju je poslal premetavati kup prsti, kar je bilo delo brez vsakega pomena, še danes težko razumem. Delo pa je bilo dosti lažje v primerjavi s prejšnjim. Ves dan sva bila pri tem delu in tudi pretepanju sva se za ta dan izognila.

Dan je bolje minil in lažje sva odhajala zvečer z dela, vendar ne brez skrbi: kaj bo naslednji dan? Domov niti pisali nismo in tudi ne vemo

kda... lah... bili oz... jih dr... ne... kjer s... bili C... čeni... državl... nemšk... rajha... dela, ... pravil... nikvar... kako... kel tan... Pri... pokaz... tovariš... lo v konc... ščih ta... čvrsto... se še... tolik... spomim... To... kršne... so bili... ljudje... pkega... nikvar... ma je... co sari... ki j... kaj vi... po... ma en... j... dob... od ko... kot se... nismo... meli ni... seboj... tub vs... kanju... je to... bi se... o oddo... čeprav... bil te... potre... Zjutra... škatlic... isnil... del seka... kako j... ljen sp... il v ž... njihov... omaga... bili, k... so si... volj he... iz sk... in kru... seved... račun... po B... mi je... kasn... prejem... od d... Bil je... vrsto... zapon... tem v... skih triščih... ker je... lastn... tako sp... oved... ga nis... videl... nasme... in tuc... sem bol... je... imel ote... da... in pravo... mor... in sur... Tudi i...

Tomaž Iskra

(3)

Vtisi iz ZSSR

Ko smo se ustavili za kratek čas pred Ruskim muzejem, smo imeli priliko videti tudi Puškinov spomenik, ki ga je izdelal znani ruski kipar Anikušin leta 1957. Z desno roko kaže na muzej ruske umetnosti, kjer je v 100 dvorinah prikazana tisočletna zgodovina umetnosti od ikon iz 10. stoletja, do propagandnih plakatov revolucije. Žal je bil muzej zaprt. Pokazali so nam neki dvorec, katerega imena se več ne spominjam. Pravijo, da je ta dvorec Katarina Velika podarila nekemu svojemu grofu — favoritu. Ta človek je vse skupaj v eni noči zaigral na kartah, pa mu ga je ponovno podarila in ponovilo se je isto. Ne vem koliko časa se je to vleklo, vendar pa bi bilo bolje, da bi pustil karte in se posvetil Katarini in dobil bi še več dvorcev.

Piskarijevsko pokopališče nas je navdajalo s turobnim občutjem. Kako tudi ne. To

je park in zadnje prebivališče 400.000 meščanov — herojev Leningrada, ki so omahnili od borb in lakote med obleganjem, ki je bilo dolgo — nič manj kot 900 dni. Hitler ni nikdar zavzel tega mesta. Prek pokopališča se neprekinjeno preliva klasična glasba. Bili smo ravno v trenutku, ko so se razlivali zvoki drugega stavka Bethovnov simfonije. Pretresljivo doživetje.

Po tem ogledu smo bili vse do večerje prosti. Devet se nas je našlo, da bi pohiteli v mesto. Tokrat z metrojem. Teh devet se nas je držalo še kasneje skupaj. Eden je v šali imenoval skupino DC9.

Metro ni bilo težko dobiti. Pred vsakim vhodom v podzemeljsko železnico se je svetil veliki M. Ob vhodu vržeš pet kopejk, potem pa te vrata, ki delujejo na principu fotocelice spustijo na neskončne stopnice, ki te popeljejo do 150 m globoko pod zemljo. V nekaj minutah se popelješ

nekaj kilometrov v eno ali drugo smer Leningrada.

Nekateri so zvečer predlagali, da bi si ogledali »gostilnico« SLADKO. Le-ta je znana po prikazovanju nacionalnih ruskih plesov. Odpravili smo se tja po Nevskem prospektu, ki je v snopu luči, reklam in semaforjev dobil tipičen izgled vlemesta, z nenehnim utripom prometa in reko ljudi, ki se vali vzdolž 12 km dolge široke ulice. Ta je tudi najdaljša. Mimogrede smo se ozirali po izložbah in nemalo so nas začudile cene naših Pekotovih čevljev (od 30 do 45 rubljev, povprečni dohodek znaša 122 rubljev). Tudi moške srajce, ženske nogavice itd. so imele nekam čudno astronomsko ceno. Tu pa tam se je spustil v pogovor kakšen mladenič, videč da smo tujci in mimogrede vprašal, če prodamo kakšno »košuljku«. Tisti večer se nam je mudilo, hiteli smo naprej, da bi si ogledali čimveč. Že me je zamikalo, da bi bilo dobro narediti kupčijo, kajti če mi rubljev zmanjka, še za vodko ne bom imel. Pravijo, če ne poskusiš vodke, da potem sploh Rusije nisi videl.

Dva visoka fanta smo si najbolj zapomnili. Spremljala sta nas do vrha del poti. Enemu je bila posebno všeč rdeča torbica, ki je izzivalno opletala ob bokih neke naše spremljevalke. Tovarišica je

menila, da jo bo zadnji dan »zataušala«, za zdaj pa da jo še rabi. Nazadnje, ko sta videla, da iz te moke ne bo kruha, sta nas naposled zapustila in obljubila, da pride pred hotel. Pred restavracijo nas je najprej pričakal vratar. Hitro smo porinili naprej tovariša, ki se je v gimnaziji naučil nekaj ruščine. Na kratko je povedal, da smo Jugoslovani in da hočemo obiskati »gostilnico«. Premieril nas je od nog do glave, potem pa nas spustil noter. Pomešali smo se med Ruse, ki so nas sprva nekoliko nezaupljivo gledali, brž ko pa nam je šefinja odmerila prostor, so se tudi duhovi pomirili. Restavracija je bila razdeljena v dve dvorani. V eni se je plesalo, v drugi pa se je odvijal program ruskih narodnih pesmi in plesov.

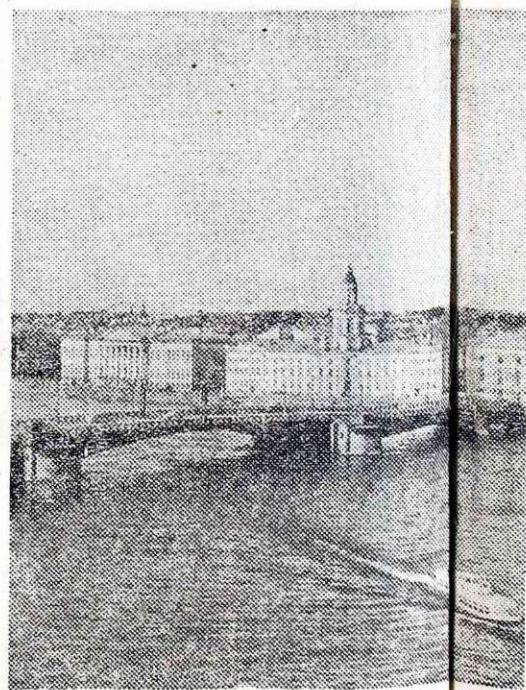
Drobno dekle, komaj pri dvajsetih, se je prikazalo na odru in začelo stegovati roke proti mikrofону. To bo verjetno asistenta kakšnega tonskega tehnika, sem si mislil. Ko pa so zabrenkale tamburice je odprla usta in ušel ji je presunljiv krik tiste dobro znane Kalinke. Nehote sem pogledal pod strop, če so še vse svetilke na svojih mestih.

Godci so bili v pestrih narodnih nošah. Fantje so imeli svilene ohlapne srajce in tesno opriete črne hlače, za

dekleti pa so se vlekla dolga bela krila, še bolj dolga kot pri nas maksi. To folklorno skupino smo imeli še priliko videti dan kasneje v našem hotelu, ko so snemali nek propagandni TV film. Plesalci so dvignili noge visoko, gibali so se s presenetljivo hitrostjo, skratka bili so ar-tisti v pravem pomenu besede.

Niso nam zaman pravili, da

je rus šampa Potegnam je sredi šare. Si le to, to bome metro. Na sre nekogaseboj z mesta, že šl ponoči se v. Nekdo pred ogleda še mu začno pirati lahko jejo ve Nevi. Dji smo

LENINGRAD — univerzitetna zgradba

lahko, ker tu smo
ili kot zaporniki tu-
in ne kot v Dachau,
jer s bili Gorenjci ozna-
eni in dižavljeni velikega
emška rajha. Po vrnitvi z
ela, pravila Janezu Po-
ikvar, kako nama je pote-
el ta. Pri tem pa se je
okaza tovarštvo, ki je bi-
o v koncentracijskih tabori-
čih ta četrsto in na katera
a še tolikih letih radi
pomimo. Tovarištvo, ka-
ršnega bili sposobni le
udje epkega značaja. Po-
ikvar, ma je ponudil škatli-
o sardinic, ki jo je pred ne-
aj vi, poleg nekaterih
aeniki, dobil iz Dachaua,
d kod kot sem že omenil,
ismo neli ničesar vzeti s
e boj, tub vsemu pomanj-
anju je to odstopil, da
i se o oddolžil kapoju.
eprav bil tega sam tako
otrebi. Zjutraj sem kapoju
katlici isnil v roko in vi-
el se, kako jo je zadovo-
en spil v žep. Kapoji in
jihovimagači lačni niso
ili, kso si prisvojili do-
olj he iz skupnega kotla
i kru, seveda vse na naš
učun, po Beckman, kot
ti je jo kasneje znano, ni
rejem od doma ničesar.
il je vrsto let, najprej v
iporitem v koncentracij-
sijh triščih zaradi tega
er je il lastno mater, vsaj
iko so povedovali. Nikdar
a nis videl, da bi se bil
asme in tudi kasneje, ko
m gpolje spoznal, sem
nel otek, da je zagrenjen
i pravo morda tako grob
i sur. Tudi naslednje dni

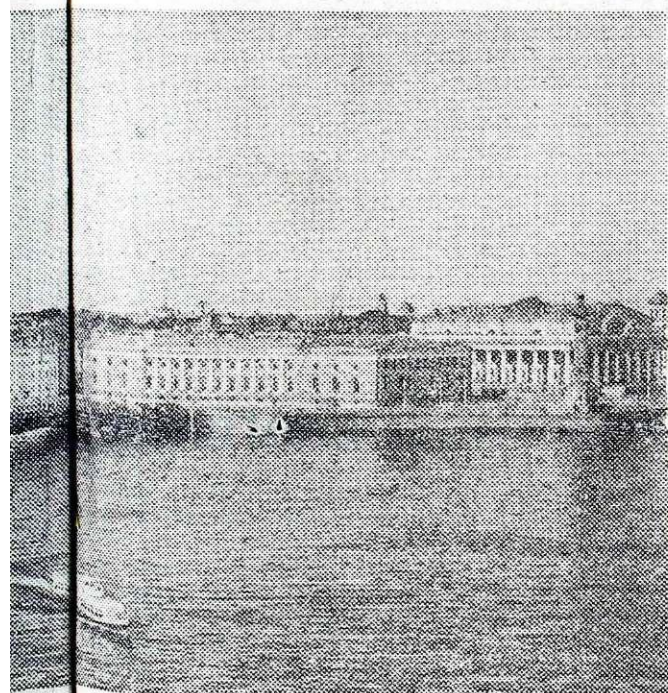
sva z Janezom še premetavala
prst in kar nekako bolje sva
se počutila. Medtem sva tudi
midva dobila iz Dachaua ma-
lenkosti, ki smo jih tam pu-
stili in ki so nam v tem pe-
klu tako prav prišle. Tudi po-
tem, ko sva morala zopet lo-
miti in valiti težko kamenje
nj pozabil na škatlico sardi-
nic. Pokazal nama je kako je
treba poprijeti, da se z manj-
šim trudom opravi težko delo
in šlo je lažje, ko sva se de-
lu privadila. Zdi se mi, da je
tudi do drugih postal bolj
znosen, posebno ko ni bilo v
bližini esesmana.

V začetku novembra sta iz
naše komande poskušala po-
begniti dva Rusa, vendar so
ju kmalu dobili in takrat je
bil kapo Beckman premeščen
za kapoja zgornjega dela
kamnoloma. Kmalu nato je
po svojih zvezah poskrbel, da
sva prišla v komando »špen-
glera«, kjer je bilo treba res-
urno delati, vendar je bilo de-
lo pod streho. Tu je bil kapo
Martin Richter, človek slabe-
ga značaja, vendar je imel to
dobro lastnost, da nas je pu-
stil pri miru takrat, ko je
imel cigarete. Spoznala sva
dobre in slabe strani tudi te-
ga kapoja in na tem delov-
nem mestu sva ostala do kon-
ca vojne, odnosno do evaku-
acije taborišča. To pa je zgo-
dba za sebe, dovolj krvava in
grozna.

Mala škatlica sardinic, ki
nama jo je dal Janez Pom-
kvar v teh težkih časih, po-
meni danes kaj malo, takrat
pa je imela ceno človeškega
življenja.

rus šampanjec okusen.
otegnjam je, kot bi bili
redi Sre. Skrbelo nas je
to, ko bomo našli pot do
etroj na srečo smo imeli
ekoga eboj z zemljevidom
esta, že šlo. Okrog ene
onočito se vračali v hotel.
ekdo predlagal naj si
gleda še mostove, ki se
ično pirati ob dveh, da
hko bejo velike ladje po
evi. Tj smo bili vsi za to.

Drugo jutro je kako uro
padal sneg, mene pa je bo-
lela glava. V Puškinovo vas
nisem šel, pa ne zato ker ne
je bolela glava. Že prvi dan
sem namreč kupil kinokame-
ro, pa mi je tudi že prvi dan
padla iz rok. Treba jo je bilo
popraviti. Prosil sem vodiča
naj me spusti v mesto, da
poiščem servis s taksijem,
drugi pa so odšli v Puškino-
vo vas, s kamero sem pa še
v Jugoslaviji imel težave.

adba

Življenje in delo pisatelja Slavka Savinška

V prihodnji številki Železarja bomo pričeli ob-
javljati povest jeseniškega pesnika in pisatelja po-
kojnega Slavka Savinška — GRČE. Povest je izšla
leta 1929 pri Mohorjevi knjižnici in obravnava življe-
nje ljudi v naši neposredni soseski. Da bi naši
bralci Slavka Savinška in njegovo literarno bero
bolje spoznali, najprej kratek zapis o njem.

V knjigah, ki obravnavajo življenje in delo slo-
venskih kulturnikov, prosvetarjev, glasbenikov,
literatov in javnih delavcev, skoraj da ne zaslediš
orisa človeka, ki je v sebi združeval toliko dejav-
nosti, kot prav slovenski ljudski pisatelj — Slavko
Savinšek. Značilno je, kako sta morala prav ta mož
in njegovo delo ostati odrinjena, mogel bi reči, hote
pahnjena v pozabo in kako je naša napredna jav-
nost, ki sicer ne pozablja idejnih ljudi iz svojih
vrst, mogla brez besed mimo njega.

Da bo povest, ki bo v nadaljevanjih, razumljivej-
ša, naj pripomore ta skromen zapis o njem.

Slavko Savinšek je bil prvi od dvanajstih otrok,
ki so se rodili očetu Jakobu, skromnemu organistu,
a zelo talentiranemu glasbeniku in skladatelju. Luč
sveta je zagledal 30. septembra 1897 v Gornjem
gradu, kjer je bil oče takrat v službi, a se je nekaj
let zatem preselil v Radovljico in od tam na Jese-
nice. Po končani ljudski šoli se je šolal na klasični
gimnaziji v Št. Vidu, kjer se je tudi glasbeno izo-
braževal in sodeloval tudi pri dijaškem literarnem
glasilu. Gimnazijo je zaradi vojne predčasno končal,
ker je moral — 17-letni — po kratkem vojaškem
tečaju kot kadet na soško fronto. V krvavih bojih

pod Krnom je bil zaradi polnega zadetka bombe
težko poškodovan in zaradi živčnega zloma prepe-
ljan v sanatorij, kjer je nekaj časa mihal med življe-
njem in smrtjo. Polagoma pa je le okrevljal in se
vrnil domov na Jesenice. Nato je študiral pravo
najprej na Dunaju, kjer se je preživljal (od doma
pomoči skoraj ni bilo) z instrukcijami in igranjem
klavirja po dunajskih kavarnah, nato pa študij na-
daljeval in diplomiral v Zagrebu.

Kmalu po diplomi je nastopil prvo službo kot
praktikant na davkarji v Kamniku. Obenem je kot
izredni študent poslušal predavanja iz umetnostne
zgodovine na ljubljanski univerzi pri dr. Izidorju
Cankarju.

V Kamniku je skupaj z inž. Vrančičem in drugi-
mi osnoval takoiimenovani »Kamniški godalni kvar-
tet«, pri katerem je sodeloval kot čelist, obenem pa
deloval kot režiser v prosvetnem društvu v Meki-
njah.

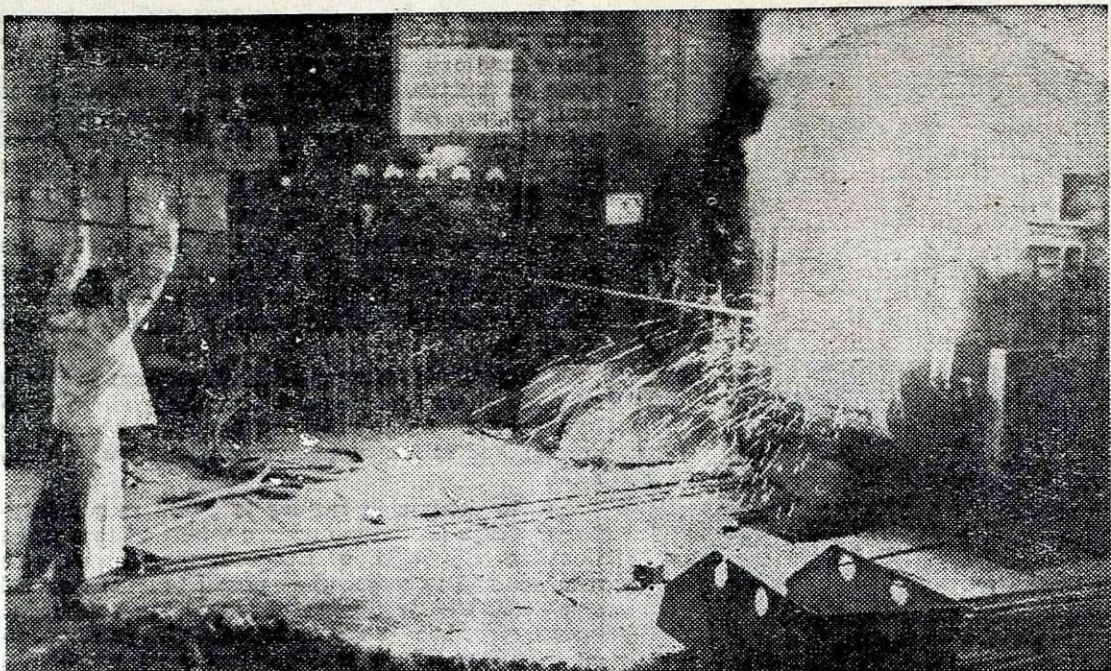
Spričo družinskih razmer je prosil za premesti-
tev. Odšel je na davčno upravo v Niš, od tam pa na
finančno direkcijo v Beograd. Zaradi izrednih
zmožnosti in temeljitosti — postal je znan finančni
strokovnjak — je bil kmalu premeščen v finančno
ministrstvo, kjer je napredoval do višjega finančne-
ga svetnika. Bil je tudi predlagan za pomočnika
finančnega ministra. Vendar do imenovanja ni pri-
šlo, ker je bil »premaio« političen človek in ker
zaradi svoje izrazite naprednosti in narodne zaved-
nosti ni bil všeč določenim ljudem — visokim vlad-
nim funkcionarjem Stojadinovičeve in Cvetkovičeve
vlade.

V jeseni leta 1932 so ga obiskali nekateri člani
klerikalnega prosvetnega društva v Beogradu, ne-
zadovoljni s programsko in idejno politično smerjo
tega društva, na čelu s pokojnim Slavkom Lam-
prehtom. Prosili so ga, naj jim pomaga ustanoviti
novo društvo, ki bi na nepolitični podlagi moglo
bolj združiti in povezati številne beograjske Slove-
nce. Tej zamisli je takoj pritegnil. V nekaj dneh so
bila sestavljena pravila, izbran je bil iniciativni
odbor in poslana prošnja za ustanovitev društva.
Presenetljivo hitro so dobili dovoljenje in že je
bil sklican ustanovni občni zbor. Kljub zaposlenosti
je sprejel mesto predsednika. Najeli so primeren
prostor v središču Beograda, članstvo se je množilo,
društvo pa se je imenovalo »Edinost«. Pomen tega
naziva je pritegnil mnoge, tudi vplivne ljudi. Dru-
štvo je prirejalo gledališke predstave v Češkoso-
vaškem domu, režiserja sta bila igralka Škerlj-
Medvedova in bivši mariborski gledališki igravec
Milan Pirnat. Med najbolj vnetimi igralci je bila
stalno tudi Ruša Bojčeva — sedaj znana radijska
»špela« v Ljubljani. Seveda je imelo društvo tudi
številne nasprotnike, ki so zamerili zlasti Savinšku
njegovo dejavnost.

Ob zlomu predaprilske Jugoslavije se je Savinšek
znašel na čelu beograjskih slovenskih domoljubov.
Vabilo vlade, naj gre z njo v zamejstvo, je odklonil
in se rajši posvetil organiziranju pomoči pregnan-
cem iz Slovenije. Že tedaj se je nemško gestapovsko
oko ustavilo na njem in ga ni več izpustilo. Bil je
eden od vodilnih ljudi pri protinemški propagandi.
Imel je tajno radijsko oddajno postajo, manjkal pa
ni na nobenem sestanku za prikrito borbo proti
okupatorjem. Žal se je sestankov udeleževal tudi
nek »komunist« — gestapovec, ki je vse sklepe se-
stankov in dokumente odnašal naravnost na Gestapo.
Tako ni bilo težko seči z vsemi obremenjenimi
dokazi po borbenem Savinšku. Preveč je omahoval,
da bi pravočasno pobegnil in gestapovske lisice so
uklenile njegove roke in ga zaprle. V avgustu 1942
(dneva ni bilo mogoče zvedeti) je bil na Banjici
ustreljen.

Savinškovo pisateljsko ali bolje rečeno pesniško
delo se je začelo že v Kamniku, kjer je ob njegovih
štirih otrokih dozorela pesniška zbirka otroških
pesmi »Poredni smeh«. Skoro sočasno je izdal otro-
ško pravljico igrice »K mamič«. Kot stalni sode-
lavec dekliškega lista »Vigred« je v njem priobčeval
posamezne pesmi in krajše povesti in prispeval
daljšo razpravo o zgodovini umetnosti. V samostoj-
nih knjigah je izdal daljšo novelo »Milica, otrok
bolesti«, malo za njo pa pri Vodnikovi družbi v
Ljubljani leta 1929 napeto zgodbo z avtomobilskimi
dirkami »Zgrešeni cilji«, pa tisto najbolj ljudsko,
sedaj tudi dramatizirano in mnogo igrano »V goli-
ških plazovih« oziroma »Izpod Golice«. Dobrega po-
znavalca jeseniških delavskih razmer kaže knjiga
»Delavci«, verni posnetek delavskih prilik in nepravil-
nih, njihovih in slabih časov, dela in štrajka. Mohor-
jeva družba je izdala zgodbo iz okolice Kranjske
gore »Grče«. Povest je pisatelj Finžgar imenoval
»kleno povest, ki ji ne moreš niti dodati niti odvzeti
niti besedice, ne da bi škodil njeni klenosti«.

(Dalje prihodnjic)

Osemtonska BBC električna peč

Funkcija vodenja podjetij zahteva kompromis med vsakdanjostjo in dolgoročnostjo

K pisanju tega članka me je privedlo poleg presojanja sklepov drugega kongresa samoupravljalcev v Sarajevu, novega osnutka pravil o zaposlovanju v železarni Jesenice ter določila o pravicah in dolžnostih direktorja Železarne in direktorjev sektorjev, še prepričanje da še med tovarniškimi strokovnjaki in delavci ni neke ustaljene predstave o najvažnejših odgovornostih vodenja podjetja. Posebno meni, ekonomistu, se zde te preveč taksativne naštetje in vse preveč je govora o podpisovanju vseh mogočih pogodb in listin ter zastopanjih. Mislim da današnja praksa in samoupravni mehanizem zahtevata od vseh članov kolektiva, da so si na jasnem, v preprostem jeziku povedano, kaj spada v delokrog direktorja, kot tudi z vsebino funkcije vodenja podjetja. Le tako si je namreč možno zamišljati konkretnost in preglednost odgovornosti, kar odlikuje sklepe drugega kongresa samoupravljalcev v Sarajevu in sklepe brionske seje predsedstva ZKJ. V jedru članka bom zajel verjetno mišljenje mlajših ekonomistov, pisanje pa opiram na vtise iz inozemske prakse v koncernu MANNESMANN Düsseldorf ter na branje literature. Prepričan sem, da je primerjava mnenj samo dober prispevek k izoblikovanju predstav o dobrem vodenju tudi našega podjetja. Pomagala nam bo pri reševanju trenutnega in dolgoročnega poslovanja, saj prav tu je potrebno razumevanje stališč vseh generacij, starejših in mlajših.

Verujem, da je splošno sprejeto mišljenje poslovnega sveta, da obstaja ena pomembnih nalog direktorja podjetja v tem, da usmerja, oblikuje in vzgaja ter potem dokončno izbere vodilno

osebje podjetja in da razmišlja ne nazadnje tudi o svojem namestniku oziroma nasledniku. Vendar bi želel težišče osnovnih postavk, ki je navadno povezano s tem procesom vzgajanja in izbire nekoliko prestaviti. Ne morem se znebiti vtisa, da so trenutno odločilne točke pri izbiri vodstvenega kadra njegov talent, njegova inteligenca, njegovo zdravje ter poklicna spretnost in izurjenost.

Vse te lastnosti so gotovo nenadomestljive, vendar sem prepričan v to, da postaja vedno bolj važna lastnost — poklicna pravdnost. Ta lastnost vsebuje prepričanje, značaj, pripravljenost za akcijo, vdanost poslu. Zakaj omenjam to lastnost. Če pogledamo v zgodovino, bomo vedno našli, da se socialne, narodnostne in gospodarske skupnosti ali enote oslabijo, propadejo ali celo odmrjejo, ne zaradi pomanjkanja talenta, temveč zaradi pomanjkanja te lastnosti.

Druge splošno sprejete in dobro poznane odgovornosti direktorja podjetja in hkrati njegova največja odgovornost je odgovornost za uspešnost poslovanja podjetja. Kako danes merimo to oziroma kakšni so kriteriji za ocenjevanje te največje odgovornosti vodstvenega osebja? Kriteriji oziroma merila, ki jih doslej uporabljamo, so povečanje osnovnih in obratnih sredstev podjetja, delež podjetja v oskrbovanju tržišča, dohodek na ta delež ali na enoto proizvoda oziroma vloženih sredstev in podobno. Prepričan sem in ta trditev utegne biti nekoliko izžvalna, da ti kriteriji ne zadoščajo. Direktor podjetja ima predvsem daleč najpomembnejšo nalogo: mora uresničevati oziroma skrbeti za pomembno področje — tehnično in moralno — za zdravo

in trajno stanje podjetja. To zveni zelo enostavno, vendar to samo enostavno izgleda. V resnici pa si zelo pogosto medsebojno nasprotujeta: dnevni uspeh in sklop ukrepov za zagotovitev dolgoročnega poslovanja podjetja. Prepričan sem tudi, da prav to nasprotje sooča direktorja dan za dnem z izredno težkimi odločitvami.

Ker je dnevni uspeh tako bolj očividni in izdaten, posebno za renome direktorja — kot je to dolgoročna inve-

sticija (ker se kažejo izidi njegovega prispevka za srednjo in daljšo prihodnost podjetja šele kasneje, ko se umakne iz poklicnega življenja) pridejo mnogi vodilni ljudje v skušnjava, da zanemarijo prihodnost v korist trenutnih, često mikavnejših toda večinoma nevarnejših kratkoročnih uspehov.

Kaj naj bi direktor podjetja niti ne bil, niti ne storil? Eno prav gotovo: vsak direktor se bo enkrat zmotil in bo naredil narobe. Vendar imam vtis, da je v zadnjem desetletju nastala pri nas fiksna ideja, da so direktorji nezmožni in da se ne smejo nikoli zmotiti. To ni res in zato ni potrebno tega zatrdjevati. Enako ne bi bilo potrebno, da bi oni sami poizkušali biti nepogrešljivi. Nasprotno, direktorju je potreben značaj, da prizna napake in ni potrebno izgubiti glave, če se je zmotil. Vendar to še ni dovolj. Potrebno je, da kadar je le to mogoče, da uporablja tudi ustrezno motivacijo: pohvalo podrejenemu. Uspeh je tako često rezultat določenih okoliščin pa celo same sreče. Vendar je uspeh vedno tisto, kar se na dolgi rok izkaže kot dobro, vse ostalo pa je varanje samega sebe. (Jozef Hirt, institut za uporabo psihologijo Zürich).

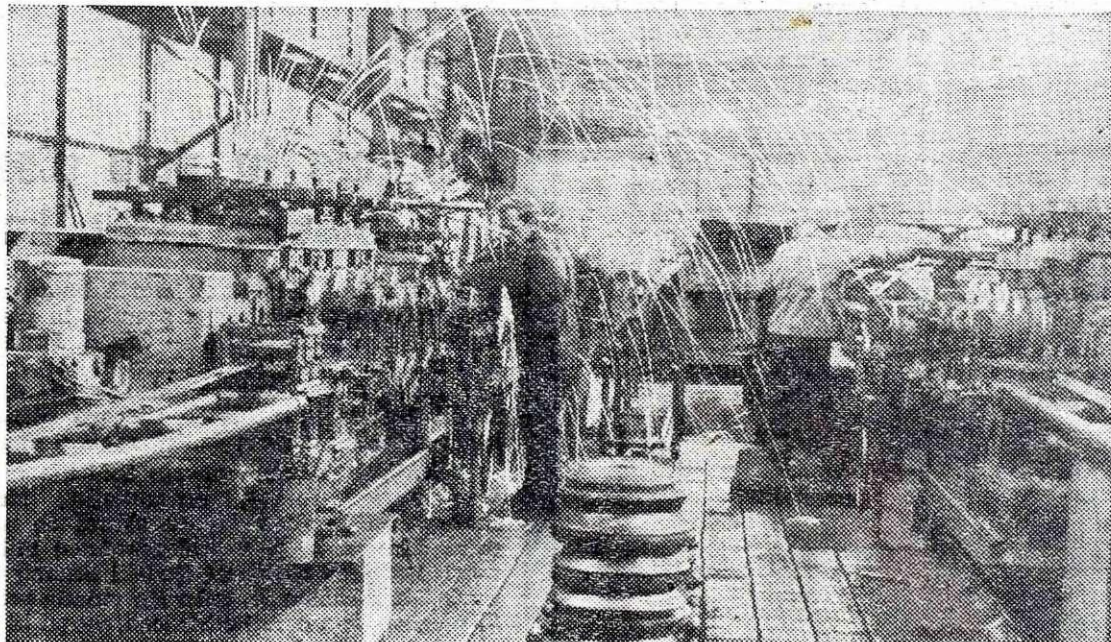
Uspeh bo dosežen bolj z energijo, iniciativo in sistematičnostjo, dane skupine (teama) kot pa s pomočjo inteligenca prvega direktorja oziroma njegove poklicne prekaljenosti. Na drugi strani ni potrebno, da bi se izogibal kritiki zaradi porazov, napak in izgub. Takšno ravnanje direktorja bi krepilo vzdušje zaupanja in varno-

sti, mladim in starejšim sposobnim in naprednejšim vodilnim ljudem bi dalo to, kar je bilo obravnavano že prej: potrebno priznanje, prostor za kombinacije, ki je potreben in svetla obzorja.

Obstaja naloga direktorja podjetja, kateri se ne more izogniti: predstavljanje podjetja. Nobeden ne bo odrekel direktorju pravice prvega, vendar imam vtis, da se poraja dvigajoča tendenca kulta osebnosti pri vodilnih ljudeh. To je podobno porajanju zvezdnikov. Včasih lahko govorimo o poveljevanju. Včasih se nam zdi, da se izgublja podjetje v senci direktorja (na Jesenicah to drži za več manjših podjetij).

Prepričan sem, da sta to poveljevanje in ta osebni kult škodljiva za najvažnejše interese podjetja, uslužbencev in delavcev in za poslovni svet nasploh. To lahko spravi podjetje v nevarnost. Torej brez dvoma: vsak prvi direktor podjetja ima določeno postavljeno starost, v kateri se umakne iz poklica in vsak direktor je navaden smrtnik. Mislim, da bo tisto podjetje doživelo udarce, ki je manj renomirano kot njegov renomirani direktor. Drugič pa ogroža tak kult klimo in uspeh podjetja še takrat, ko ga le-ta vodi. Ta osebni kult se mora negativno odražati na celotno delovno skupino, ki v takem podjetju daje poslovne odločitve. Namesto »posvetovanja, glasovanja in potrjevanja« postavlja »povelja in poslušnost«. To pa je prav gotovo slabo za zdravo funkciniranje vsakega podjetja.

dipl. oec. Jakob Mavser

Proizvodnja hladno oblikovanih profilov HOP na Beli

Izšla je 2. številka Železarski zbornik

Druge številka Železarski zbornik, ki je izšla pred nekaj dnevi in so ga dobili naročniki v vseh treh slovenskih železarnah, na metalurškem inštitutu v Ljubljani ter številni naročniki v naši državi ter v nekaterih drugih evropskih državah, obsega 52 strani. Svoje prispevke so objavili:

dipl. inž. Jože Rodič, inž. Alenka Rodič, Ivica Hrastnik ter inž. Ferdo Vizjak iz železarne Ravne, inž. Janez Mešec iz naše Železarne, inž. Kosac ter dr. Vodopivec iz metalurškega inštituta v Ljubljani, dr. Milan Dular iz FNT Ljubljana ter mag. Hanžel,

dr. Schara ter inž. Tršan iz inštituta »Jožef Štefan« v Ljubljani.

Uredniški odbor je pripravil gradivo tudi že za tretjo številko, ki bo izšla v drugi polovici septembra. Letošnji peti letnik pa bo obsegal štiri številke, kolikor so jih planirali in izdali tudi lani.

Janko Smolej

Pretekli ponedeljek se je končala življenska pot Janka Smoleja, našega upokojenega sodelavca. Rojen je bil 9. junija 1902 na Jesenicah, star komaj 14 let pa je bil že sprejet na delo v našo tovarno. Od leta 1924 dalje in vse do upokojitve v letu 1958 je bil pokojni Janko Smolej član delovnega kolektiva martinarne. Vsa ta leta je bil zaposlen na zelo zahtevnem in odgovornem delovnem mestu kot žerjavovodja na 8 tonskem ter 80 tonskem žerjavu. Vseskozi je bil prizadeven in vzoren delavec. Po osvoboditvi, oziroma v letih ko smo pričeli uvažati delavsko samoupravljanje, je bil Janko Smolej med tistimi, ki so mu njegovi sodelavci — martinarji zaupali mesto v samoupravnih organih. Član delavskega sveta Železarn je bil v mandatnih

dobah od 1952 do 1954, od aprila 1953 do aprila 1954 pa tudi predsednik delavskega sveta Železarn. V istem obdobju je bil član upravnega odbora tehničnega muzeja Železarn. Za svoje požrtvovalno in prizadevno delo je bil pokojni Smolej odlikovan z medaljo dela.

Čeprav je bil Janko Smolej upokojen že pred 13 leti, je s svojim aktivnim delom vestno in požrtvovalno nadaljeval in še pred kratkim je bil predsednik društva upokojencev na Jesenicah. Že veliko prej oziroma takrat ko so bile ustanovljene stanovanjske skupnosti pa je bil prvi predsednik stanovanjske skupnosti na terenu Podmežaklja.

Ko smo pred dvem letoma praznovali 100-letnico naše Železarn, je Janko Smolej prejel zlato plaketo Železarn in po-

zneje še priznanje ob 20-letnici delavskega samoupravljanja. S smrtjo Jankota Smoleja smo tako izgubili enega prvih organizatorjev in prizadevnih sodelavcev na področju delavskega samoupravljanja. Ohranili ga bomo v spominu, saj je bil predsednik delavskega sveta Železarn v zelo težkem obdobju, ko je delavsko samoupravljanje pri nas šele naredilo prve korake v življenje.

Iz skupščine občine

Na zadnji seji sveta za urbanizem, gradnje, komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve so razpravljali o predlogu zazidalnega načrta industrijske cone na Spodnjem Plavžu. Na predlog, ki je bil javno razgrnjen, so dobili le tri pripombe. Podjetje Kovinar in SGP Sava zahtevata več prostora, medtem ko podjetje Vodovod le opozarja na trase cevovoda. Na seji so menili da naj bi o nespremenjenem predlogu razpravljala še oba zbora Skupščine občine. V nadaljevanju seje so sprejeli predloge treh odločb za razlastitev zemljišč. Menili so, da je gradnja golf igrišča pri Lescah, ki sega tudi v našo občino, dalje gradnja bencinskega servisa v Podkorenu in gradnja električnega stikališča v Žirovnici splošnega interesa. Ob koncu seje so imenovali še dipl. inž. Franca Breliha, Avgusta Delavca, Marjana Jelovčana, dipl. oec. Zareta Klincova, dipl. inž. Štefana Nemca in Ivana Pogacarja za člane skupščine Splošne vodne skupnosti Gorenjske, inž. Rudija Hlebanja pa za predstavnika občine v skupščini Podjetja za urejanje hudournikov Ljubljana.

Na zadnji seji sveta za urbanizem, gradnje, komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve so razpravljali o predlogu zazidalnega načrta industrijske cone na Spodnjem Plavžu. Na predlog, ki je bil javno razgrnjen, so dobili le tri pripombe. Podjetje Kovinar in SGP Sava zahtevata več prostora, medtem ko podjetje Vodovod le opozarja na trase cevovoda. Na seji so menili da naj bi o nespremenjenem predlogu razpravljala še oba zbora Skupščine občine. V nadaljevanju seje so sprejeli predloge treh odločb za razlastitev zemljišč. Menili so, da je gradnja golf igrišča pri Lescah, ki sega tudi v našo občino, dalje gradnja bencinskega servisa v Podkorenu in gradnja električnega stikališča v Žirovnici splošnega interesa. Ob koncu seje so imenovali še dipl. inž. Franca Breliha, Avgusta Delavca, Marjana Jelovčana, dipl. oec. Zareta Klincova, dipl. inž. Štefana Nemca in Ivana Pogacarja za člane skupščine Splošne vodne skupnosti Gorenjske, inž. Rudija Hlebanja pa za predstavnika občine v skupščini Podjetja za urejanje hudournikov Ljubljana.

148 %, pri taksah pa kar za 29,48 % pod planom. Čeprav so viri za potrebe Temeljne izobraževalne skupnosti dosti bolj zanesljivi, pa so dohodki za potrebe šolstva prav tako pod predvidevanji za 1,94 %. Od predvidenih 10.511.000 dinarjev je bilo v petih mesecih zbranega 4.176.251 dinarjev ali 39,73 %.

Tudi na Jesenicah bomo dobili prvo ureditev prometa s semaforji.

O taki ureditvi na križišču pri Tancarju je sicer govora že tri leta, vendar so sedaj vsi dogovori podpisani za začetek del. Tako pričakujejo, da bodo v prihodnjih dneh začeli z deli, tako da bi še letošnjo poletno sezono urejali promet na zelo prometnem križišču s semaforji. Na novo pa urejajo tudi avtobusno postajališče pri Cufarju, ki bo v bodoče urejeno po sprejetem urbanističnem načrtu. Avtobusno postajališče bo tako urejeno, da bo lahko istočasno ustavilo več avtobusov. Pri tem bi bilo prav, če bi odgovorni razmišljali tudi o eventualni strehi, ki bi čakajoče potnike zavarovala pred dežjem in snegom.

Zakaj ostajajo štipendije neizkoriščene?

V zvezi s podpisovanjem družbenega dogovora o štipendiranju in kreditiranju učencev in študentov, je bilo v zadnjih tednih v raznih organih precej govora tudi o problematiki štipendiranja. Iz podatkov, ki jih je ob tej razpravi zbrala temeljna izobraževalna skupnost (TIS) Jesenice, je razvidno, da imamo v naši občini 87 štipendistov na visokih šolah in fakultetah (Železarna 64, občina 11, TIS 12), 34 na višjih šolah (Železarna 1, občina 20, TIS 13), 32 na srednjih šolah (Železarna 6, občina 10, TIS 16) in 223 na poklicni šoli (vse Železarna). Skupaj ima Železarna 294 štipendistov, občina 41 in ravno toliko TIS, oziroma vsi skupaj 376 štipendistov.

V poročilu temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice je naveden podatek, da je na primer socialno-ekonomska komisija ljubljanskih študentov ugotovila, da gospodarstvo ne najde interesov za približno 30 % svojih razpisanih štipendij. Podobna situacija se v zadnjem času kaže tudi na Jesenicah. Ob tem je potrebno najbrž poiskati odgovore ne enega izmed vprašanj: ali je poprečni družbeni standard toliko porastel, da tovrstne pomoči družbe študentje in učenci ne potrebujejo več, ali razpisi ne prodrejo na prava mesta, ali se mladi neradi že vnaprej vežejo na določeno podjetje, ali so pogoji štipenditorjev pretegi glede na včasih nemogoče študijske režime. V vsem tem je najbrž delček vzroka.

Dejstvo, da na primer matematična fakulteta na štiri leta daje 11 matematikov-diplomantov, ob tem, da je na

naših šolah čez 70 % ur matematike nestrokovno zasedene, nam pove veliko, čeprav je redni vpis relativno dober. Verjetno, da se mladi neradi vežejo na štipendije predvsem za to, ker zaradi nemogočih režimov študija ne vedo ali bodo v rednem roku, kakor ga predpisujejo štipenditorji, uspeli opraviti izpite ali ne. S tem pa se seveda veže prekinitev štipendije,

vračanje štipendije ali posojila in podobno. Tudi o tem bi morali štipenditorji razmišljati in izvajati pritisk na republiško izobraževalno skupnost, da se uredijo študijski režimi in odnosi na fakultetah. Mnogokrat namreč študentje kljub prizadevanju in dobri volji zaradi študijskih režimov ne opravljajo v rokih izpite in zamujajo leta!

Jože Moretti

V nedeljo, 13. junija je v Novem mestu preminil komunist in dolgoletni družbeni in javni delavec JOŽE MORETTI. Mož, ki je dvajset let delal tudi v naši železarni in aktivno posegal v napredno delav-

sko in kulturno gibanje ter bil sooblikovalec močnih temeljev na katerih se je razraslo napredno delavsko gibanje v tovarni in na Jesenicah.

Jože Moretti je bil rojen v Gornji Rožni dolini v avstrijskem Koroškem v delavski družini v kateri ni bilo dovolj kruha za vse. Že z devetimi leti je moral na kmete za pastirja. S štirinajstimi leti ga je oče, ki je bil socialistično usmerjen, poslal v uk v tovarno verig v Belo peč. Tovarnar, ki je bil tudi premožen posestnik pa je malega Joška izkoristil za pastirja v Karavankah in pod Mangartom. Sam je uvidel, da z ukom ne bo nič in je pobegnil z vlakom do Kranjske gore, od tam pa peš do Jesenic. S pomočjo mnogih Korošcev, ki so že delali v tovarni, takratni Kranjski industrijski družbi, je dobil leta 1907 zaposlitev. V tovarni se je izučil za žičarja, kasneje pa za valjavca. Že leta 1909 je postal član socialistične strokovne or-

ganizacije, ki se je uradno imenovala Zveza kovinarskih delavcev v Avstriji, podružnica Jesenice. Nekaj časa je bil celo njen tajnik, med prvo svetovno vojno pa njen blagajnik. Specialna strokovnost žičarja in valjavca ga je namreč obvarovala pred vpoklicom na fronto. Ker je dobro obvladal nemški jezik in ker je bil med delavstvom zelo priljubljen se je udeleževal vseh pogajanj med zastopniki delavstva in vodstvom KID.

Po prvi svetovni vojni ga najdemo med ustanovitelji jeseniške Svobode (1918—1919), ki je postala nosilec naprednega delavskega kulturnega gibanja in v kateri je bilo tudi jedro naprednega delavskega gibanja. V letih 1925 in 1926 je bil njen tajnik, sedem let pa je bil celo blagajnik in član nadzornega odbora Zveze Svobod v Ljubljani. Zaradi revolucionarnega dela v strokovni organizaciji kovinarjev in v Svobodi, ga je žandarmerija dvakrat

izgnala na Koroško, od koder pa je vsakokrat pobegnil in se vrnil na Jesenice. Ko pa je na intervencijo Zveze Svobod pri deželni vladi dobil jugoslovansko državljanstvo, mu oblasti niso dale potnega dovoljenja, da bi obiskal svojce na Koroškem z navedbo, da je nezanesljiv.

Pokojni Jože Moretti je bil zaposlen v tovarni do leta 1923, ko je bil premeščen v poslovalnico za socialno zavarovanje na Jesenicah, leta 1927 pa v Ljubljano in kasneje v Novo mesto.

Jože Moretti je bil zelo human in izredno razgledan človek ter odličen organizator. V delavskem kulturnem življenju in naprednem sindikalnem gibanju je na Jesenicah z močnimi črkami vklesano njegovo ime. Z ostalimi naprednimi delavci je pred, med in po prvi svetovni vojni postavil temelje za kasnejšo izredno krepko napredno kulturno in sindikalno gibanje na železarskih Jesenicah.

Zlato odličje za jeseniški pihalni orkester

V soboto in nedeljo, 13. in 14. junija, je pihalni orkester jeseniških železarjev sodeloval na republiškem tekmovanju pihalnih orkestrrov Slovenije. To tekmovanje že tretje leto prireja Zveza kulturnoprosvetnih organizacij Slovenije in obalna turistična zveza Koper. Razdeljeno je tako, da vsako soboto v mesecu juniju tekmuje po pet pihalnih orkestrrov, ki jih ocenjuje posebna strokovna žirija, sestavljena iz samih glasbenih strokovnjakov. Jeseniški pihalni orkester je letos prvič nastopil na takem tekmovanju in dosegel izreden uspeh: zlato plaketo in diplomu.

Z neverjetno naglico je brzel čas od takrat, ko smo godbeniki prejeli razpis za to tekmovanje, pa do danes, ko je vse za nami. Na seji odbora smo v marcu nemo zrl predse, ko nam je dirigent Rado Kleč prebral razpis. Čakali smo in vsak za sebe je presojal sebe in kvaliteto orkestra. Ni se bilo lahko odločiti v katero težavnostno stopnjo naj bi se prijavili. Na razpologo so nam bile tri možnosti oziroma tri težavnostne stopnje. Po daljšem posvetovanju smo sklenili, da se moramo prijaviti v prvo ali najmanj v drugo težavnostno stopnjo, kajti ugled, ki ga jeseniški godbeniki uživamo na tem področju glasbene dejavnosti ni ravno majhen, zato ga ne smemo na takem tekmovanju zapraviti.

Po temeljitem pregledu skladb, ki jih je posebna žirija izbrala za vsako skupino, smo se takoj prepričali, da naša naloga ni lahka. Že v tretji težavnostni stopnji so bile predpisane dokaj težke skladbe, ki od vsake godbe zahtevajo že precej glasbenega znanja. Zahtevnost skladb je bila v drugi skupini še večja, za prvo skupino pa so bile izbrane že skladbe, ki delajo precej težav tudi poklicnim pihalnim orkestrom. Zahtevajo izredno tehnično znanje, še več pa sposobno-

sti pravega muziciranja, ki prikaže vso lepoto in miselno izraznost posameznih skladb.

Odločitev je padla in prijavili smo se v prvo, najtežjo težavnostno stopnjo in se lotili pravega študijskega dela. Skladbe so bile zelo zahtevne. Tako je na primer »Dalmatinka« zahtevala od vsakega godbenika izredno tehnično sposobnost, kondicijo, prilagajanje različnim tempom in ritmu solističnega interpretiranja ter dobro poznavanje dalmatinske slogovne posebnosti. Druga skladba »Ball No. 2 in Negro Spirituales«, je k navedenim zahtevam dodala še vse možnosti, da pihalni orkester pokaže vso svojo izrazno moč in vse fineze muziciranja. Kdo ne pozna črnskih duhovnih pesmi Swing-Love in Deep River? Barvitost, črnska melodičnost, izredni ton-ski razpon, ki je otežkočen z mnogimi izredno težkimi in delikatnimi vložki, daje slehernemu izvajalcu možnost, da prikaže vse svoje znanje in sposobnosti glasbenega podajanja.

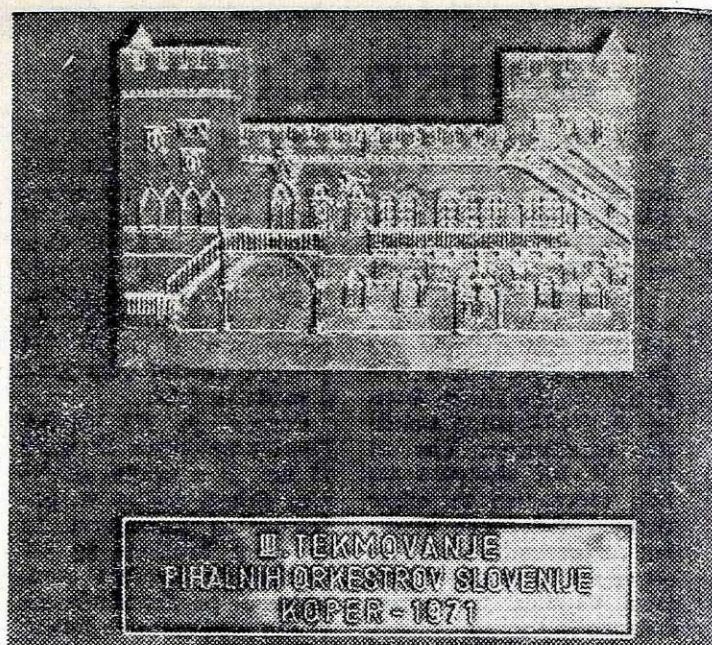
Zagrizli smo se v delo, igrali in študirali vsako skladbo od takta do takta, čas pa je z izredno naglico brzel naprej. Kmalu smo spoznali, da z vajami dvakrat na teden temu zahtevnemu programu ne bomo kos. Zato smo pričeli vaditi poleg rednih vaj

že po sekcijah in tako pilili vsakega posameznika in vsako noto posebej. Zadnji teden smo hoteli imeti vaje vsak dan na prostem, da bi se privadili na okolje kot je na tekmovanju. Žal nam je slabo vreme pri tem prekrizalo naše namere, tako da smo vadili še naprej v zaprtem prostoru. Vsak godbenik se je dobro zavedal svoje odgovornosti, zato so bile vaje izredno dobro obiskane. Skoraj na vsaki vaji je bilo od 40 do 45 godbenikov, zadnji teden pa preko 50 in celo 55 godbenikov. Ostali, ki niso bili na vajah so bili vsi službeno zadržani. Končno je prišel dan, ko smo se odpravili na pot našemu uspehu, lahko pa tudi neuspehu naproti. V avtobusu, ki nas je peljal proti Kopru ni bilo tiste prešernosti in veselega razpoloženja kot smo ga vajeni. Večina je tiho zrla predse.

Nazadnje se je pričelo zares. Zbranim godbenikom iz Žirov, Ljutomer, Vevč, Velenja in Jesenic je srce pričelo hitreje udarjati. Po uvodnih taktih godbe iz Žirov nas je kar spreletelo. Pogled v nebo nam ne odkriva nič dobrega. Sivi, težki oblaki so prekrili nebo in bliski so pričeli parati celotno ozračje. Godba iz Ljutomer je morala prekiniti svoje izvajanje, kajti močan naliv z vetrom in grmenjem je preprečil nadaljnje tekmovanje, ki je bilo preloženo na naslednji dan. Nedeljsko jutro smo pričakali v soncu. Vendar smo bili še bolj zaskrbljeni kot prejšnji dan. Psihična pripravljenost je precej popustila, poleg tega pa nismo vajeni igranja v jutranjih urah. Vse to nam ni obetalo nič dobrega.

V takem vzdušju smo pričakali trenutek, ko je dirigent dvignil taktirko. Še bežen pogled na soseda in vsakdo si je mislil sedaj ali nikoli. Po prvi uvodni skladbi smo bili mnogo samozavestnejši. Slo nam je. Obe skladbi v konkurenci smo odigrali zelo skladno, rutinirano, skratka tako kot morajo biti in tako kot jih znamo, brez večjih napak. Ko se je še razlegal zadnji fortissimo nas je tisočglava množica burno nagradila s ploskanjem. Zadovoljni in prepoteni smo odšli z odra. Tedaj sem zaslišal glas nekega godbenika, ki je v pristni gorenjsčini dejal: »Hudičevo težak šihit je za nami.« Spogledali smo se in sproščen smeh se je raztegnil prek naših lic.

Nismo imeli časa čakati na razglasitev rezultatov tekmovanja. Pot nas je vodila v Portorož, kjer smo imeli promenačni koncert. Tam se je šele pokazala naša moč in številne vaje, ki smo jih imeli. Brez psihičnega pritiska, popolnoma sproščeno smo odigrali program zelo dobro, verjetno celo bolje kot v Kopru. Med tem nam je predsednik tudi sporočil rezultat tekmovanja. Prvi trenutek smo nemo zrl v zlato odličje, ki se je lesketalo v soncu.

Uspeli smo. Ni bil zaman ves trud in čas, ki smo ga posvetili vajam. Dokazali smo, da jeseniški železar ni samo proizvajalec jekla, ki ga v svojem znoju prekali, pač pa ima tudi dušo in mehko srce, ki čuti in ve kaj je lepota, kaj je glasba in jo zna tudi primerno interpretirati.

Vrnili smo se nazaj v naše sivo mesto ponosni in veseli, z mislijo, da bomo v prihodnje ravno tako zagrizeno delali in igrali povsod, kjer bo

to potrebno v ponos in čast Jesenic in jeseniškega železarja. Nekoliko nam je naše zlato potemnelo le ob tem, ker smo bili kot že mnogokrat sami. Nobenega predstavnika našega mesta ali Železarne ni bilo z nami.

Vseh 62 godbenikov, ki so tako uspešno nastopali in tekmovali zasluži iskrene čestitke vseh občanov z željo, da bi njihove vitrine krasilo čim več takih priznanj.

inž. Miro Skube

Še je čas, da naročite knjigo Jožeta Vidica »Beg z morišča«

Avtor Jože Vidic je za knjigo, ki je izšla pri založbi Borec prejel letošnjo Kajuhovo nagrado. Nikomur ne bo žal, če bo svojo knjižno polico obogatil s knjigo, ki zelo zanimivo opisuje dogodke v času narodnoosvobodilne borbe, na Jesenicah in bližnji okolici. Med drugim avtor v knjigi:

— prvič objavlja življenjepis Viktorja Kežarja, ki je leta 1941–1942 kot sekretar vodil komuniste jeseniško-radovljiškega okrožja. V sestavku je opisana tudi njegova smrt;

— objavlja pripoved podpolkovnika Janeza Lušina o smrti Jožeta Gregorčiča-Gorenjca. Lušina, ki je doma iz Dražgoš, je bil takrat še kurir in je zadnji videl Gregorčiča živega;

— opisuje pretresljivo pot Gregorčičeve sodelavke Marte Tavčar-Rie iz Žirovnice, ki se je kot partizanka na Jelovici že prebila iz obroča, se vrnila, da bi pomagala ranjenemu Gregorčiču in padla pod nemškimi rafali poleg njega;

— opisuje tragično smrt kurirjev na Zabreški planini, na kurirski postaji GT-19 nad Dovjam, v Medjem dolu in Dragi ter poskuša ugotoviti vzroke.

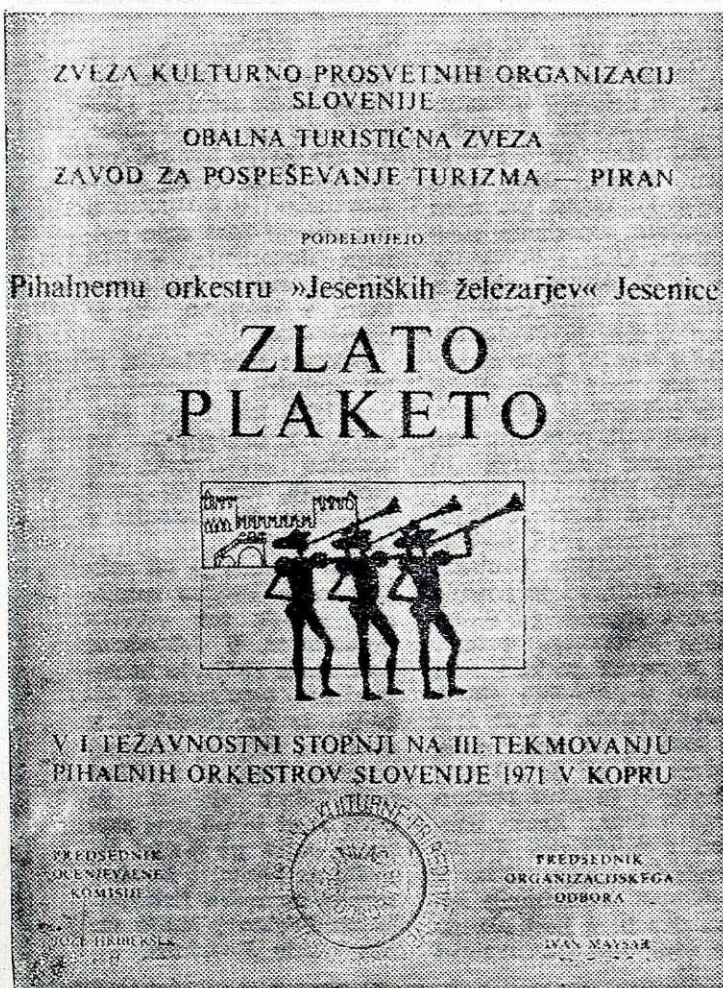
Več o knjigi lahko preberete v prejšnji številki Železarja. Uredništvo Železarja se je odločilo, da omogoči nakup knjige Beg z morišča čim širšemu krogu članov delovnega kolektiva s tem, da se je dogovorilo z založbo BOREC o obročnem odplačevanju. Da pa se stvar še bolj poenostavi, nam je finančnoračunovodski sektor, oziroma oddelk za obračun osebnega dohodka dal soglasje, da bo obroke po 18,40 din obračunaval ob izplačilu osebnih dohodkov od 15. avgusta do 15. decembra.

Vsi, ki želijo naročiti knjigo Jožeta Vidica BEG Z MORIŠČA, naj izpolnijo spodnjo naročilnico in jo do 30. junija dostavijo na UREDNIŠTVO ŽELEZARJA, ŽELEZARNA JESENICE. Izpolnjena naročilnica je tudi vaše soglasje, da se vam lahko obroki v naslednjih petih mesecih obračunavajo pri vašem osebnem dohodku. Knjige bodo naročniki lahko dvignili na našem uredništvu takoj po izidu knjige, predvideno po 1. juliju.

NAROČILNICA

Podpisani delavska
št. delovna enota
obrat naročam knjigo Jožeta
Vidica: BEG Z MORIŠČA.

Podpis

Organizacijsko utrjevanje, neposredna strokovna pomoč in vzgoja strokovnih kadrov osrednje naloge združenja

V zadnji številki Železarja smo poročali o poteku redne letne skupščine Združenja gledaliških skupin Slovenije, ki je bila 5. junija na Jesenicah. Obljubili smo, da bomo v današnji številki predstavili delovni program združenja za prihodnje leto. To predvsem iz razloga, ker je iz območja jeseniške in radovljanske občine zelo malo dramskih skupin, vključenih v združenje, čeprav na tem območju deluje več dramskih skupin in kljub temu, da na gorenjskem območju deluje področni odbor združenja. Vzroke za tako stanje smo navajali že v prejšnjem sestavku, danes pa predvsem želimo povedati nekaj več o programu združenja z namenom, da bi se dramske skupine iz tega območja v večjem številu vključile v članstvo tega organa, ki na samoupravnih in prostovoljnih osnovi povezuje gledališke skupine Slovenije.

Ena pomembnih nalog Združenja v prihodnjem obdobju je organizacijsko utrjevanje Združenja, ki naj složi na stalnem seznanjanju kulturne javnosti o njegovem delu z namenom, da se čimveč gledaliških in lutkovnih skupin ter krožkov včlani v združenje. V ta namen bo tudi vrsta področnih in občinskih delovnih srečanj z režiserji in vodji gledaliških skupin. Utrjevanje obstoječih in ustanavljanje novih področnih odborov, za čimbolj samostojno nudenje pomoči dramskim skupinam, je pogoj za čimbolj neposredne stike z ustvarjalci na dramskem področju. Nič manj pomembno za uspešno delovanje združenja je tudi stalno spremljanje dela in problemov že včlanjenih skupin, kakor tudi ostalih, da bi združenje imelo kar najbolj celovit vpogled v amatersko gledališko gibanje v Sloveniji.

Neposredna strokovna pomoč članom združenja zajema konkretne repertoarne nasvete, neposredno strokovno pomoč ali pomoč prek gledališke posvetovalnice pri republiškem odboru združenja in posredovanje vseh izdaj dramske knjižnice, strokovnih priročnikov in ostale gledališke literature. Najbližje je povsem odveč podkrepiti pomembnost tovrstne pomoči s kakršno je edino mogoče vplivati tako na boljši repertoarni zbor igranih del, kakor tudi na samo kakovost izvedbe del. Združenje ima v programu vrsto seminarjev in tečajev za režiserje, strokovne mentorje gledaliških skupin, vodje gledaliških krožkov in realizatorje kulturno vzgojnih klubskih programov ter za igralce in maskeje.

Združenje bo tudi na področju založniške dejavnosti s pomočjo ciklostiranih gledaliških besedil in strokovnih priročnikov ter z repertoarnimi novicami in informacijami o dejavnosti včlanjenih skupin ter strokovno kritiko pomagalo včlanjenim skupinam. Združenje pa ima v programu tudi organizacijo XV. srečanja gledaliških skupin Slovenije, Naše besede 72, tretjega srečanja pionirskih lutkovnih skupin Slovenije, prvega srečanja odraslih lutkovnih skupin Slovenije, organizacijo področnih tovrstnih srečanj in gostovanj med slovenskimi gledališkimi skupinami iz ostalih republik ter zamenjava gostovanj z zamejskimi skupinami, kakor tudi sodelovanje slovenskih gledaliških skupin na raznih jugoslovanskih in mednarodnih srečanjih. Združenje pa bo tudi krepilo sodelovanje s sorodnimi organizacijami v drugih republikah in v zamejstvu.

Skoraj neverjetno je, da ob doseženih rezultatih združenja po enoletnem obstoju in skrbno zasnovanem programu bodočega dela, ki ima en sam namen strokovno pomagati gledališkim skupinam, da dosežejo višjo kakovostno raven, na našem območju ni večjega odziva, čeprav ne manjka tovrstnih prizadevanj in pripravljenosti. Najbrž pri tem ni toliko vprašanje članarine, ki se v mnogo večji vrednosti vrača skupinam že samo v omenjenih uslugah združenja, kot je vprašanje zrelosti gledaliških skupin, da zavestno naredijo prelomnico v kakovost pa tudi na račun ene ali dveh premij manj. Pri vseh teh prizadevanjih združenja gledaliških skupin Slovenije pa bi se ne dvomno moralo bolj angažirati tudi občinsko vodstvo Zveze kulturno prosvetnih organizacij ne za to, da se formalno številčno poveča članstvo združenja, ampak za to, da se kakovostno jača amaterska dramska dejavnost v občini.

Na XIV. srečanju dramskih skupin Slovenije so se predstavili gledališčniki iz Raven z igrano igrano VRNI SE MALA SCHEEBA

O razvojnem in operativnem programu dela

V petek, 11. junija, se je na prvo redno sejo po skupščini sestalo predsedstvo konference občinske Zveze kulturno prosvetnih organizacij Jesenice. Poleg konstituantne predsedstva, so analizirali redno skupščino in oblikovali osnovna izhodišča za dolgoročni program razvoja in usmerjanja kulture v občini, na osnovi česar bodo sestavili letni operativni načrt, govorili so tudi o možnih kandidatih za letošnje prejemnike Čufarjeve plakete in analizirali letošnje XIV. srečanje dramskih skupin Slovenije, ki je bilo minuli teden na Jesenicah.

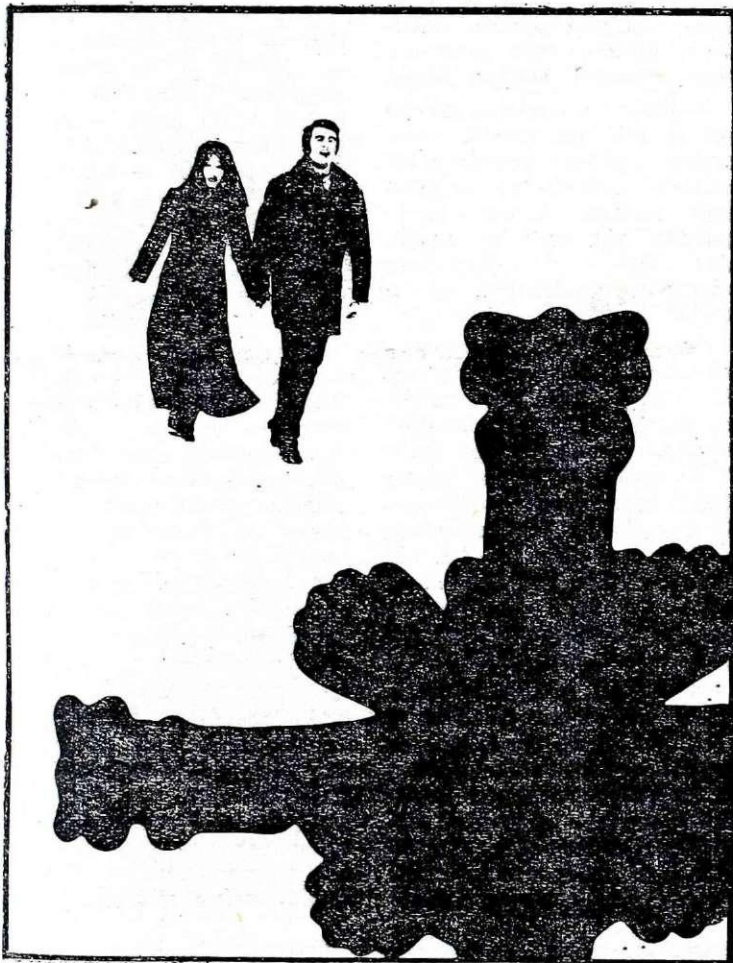
Poleg predsednika Joža Varla, ki je bil izvoljen že na skupščini, so na seji predsedstva izvolili za podpredsednika dipl. inž. Stanka Čopa, za tajnika Joža Sušnika, za dramsko dejavnost je bil za dolžen Bojan Čebulj, za glasbeno področje prof. Janko Pribošič, za vrednotenje dela društev in organizacij pa je bila imenovana komisija v sestavi: Jože Sušnik, Peter Sitar in Vera Smukavec.

Ko so v nadaljevanju analizirali zadnjo redno skupščino Zveze, so znova ugotovili, da bo v bodoče potrebno večje napore vlagati v usposabljanje in izobraževanje samega vodstvenega kadra v kulturnih društvih in organizacijah, ker je ozkost in zaprtost društev bolj posledica nepoznavanja sodobnih tokov kulture, kot hotenih ali zavestnih dejanj. Skladno s tem pa seveda posvečati večjo pozornost kulturni vzgoji vsega članstva v društvih, kakor tudi vsega prebivalstva, predvsem pa mladine. Vsekakor pa je bilo na skupščini izrečenih mnogo koristnih misli, ki jih bodo vključili v razvojni in operativni program dela Zveze. Ko so govorili o izhodiščih za sestavo dolgoročnega programa razvoja in usmerjanja kulture v občini, so pregledali l. 1968 sprejeti razvojni program za obdobje 5 let in sklenili, da se le-ta izpopolni s sedanji tokovi kulturnega gibanja. Predvsem pa naj se v program vključijo osnove repub. družbenega dogovora o kulturni akciji na Slovenskem in družbenega dogovora o družbenem izobraževanju prav tako sprejetega

v republiki. Na osnovi razvojnega programa naj se potem oblikuje operativni program za vsako koledarsko leto posebej, ki naj hkrati služi kot osnova, katero bo Zveza nastopila pred temeljno kulturno skupnostjo za financiranje kulture v občini kot celote in še posebej društev in organizacij, ki jih povezuje občinska Zveza. Sklenili so, da se oba dokumenta morata izoblikovati še v tem mesecu in predložiti v dokončno potrditev konferenci Zveze kulturno prosvetnih organizacij. V nadaljevanju seje so osvojili predlog štirih možnih kandidatov za letošnje prejemnike Čufarjeve plakete in sicer dve organizaciji in dva posameznika.

Ker še ni dokončnega finančnega obračuna zadnjega srečanja dramskih skupin Slovenije, so na seji analizirali potek zadnjega srečanja, ki so ga ocenili kot izredno uspešnega tako v pogledu kakovosti izvajanih del, kakor v pogledu zadovoljivega odziva gledalcev. Ob tem so kritično omenili, da se razen občinske Zveze kulturno prosvetnih organizacij Jesenice, ni nobeden drug v občini spomnil 25-letnega delovanja amaterskega gledališča Tone Čufar.

Ob koncu seje je bilo predsedstvo še informirano o letošnjem praznovanju občinskega praznika, ki bo 1. avgusta na Poljanah in kjer naj bi Zveza poskrbela za kulturni program. Reševali so tudi nekaj prošenj in tekočih zadev o katerih pa bodo ponovno razpravljali, ko bodo akcije končane.

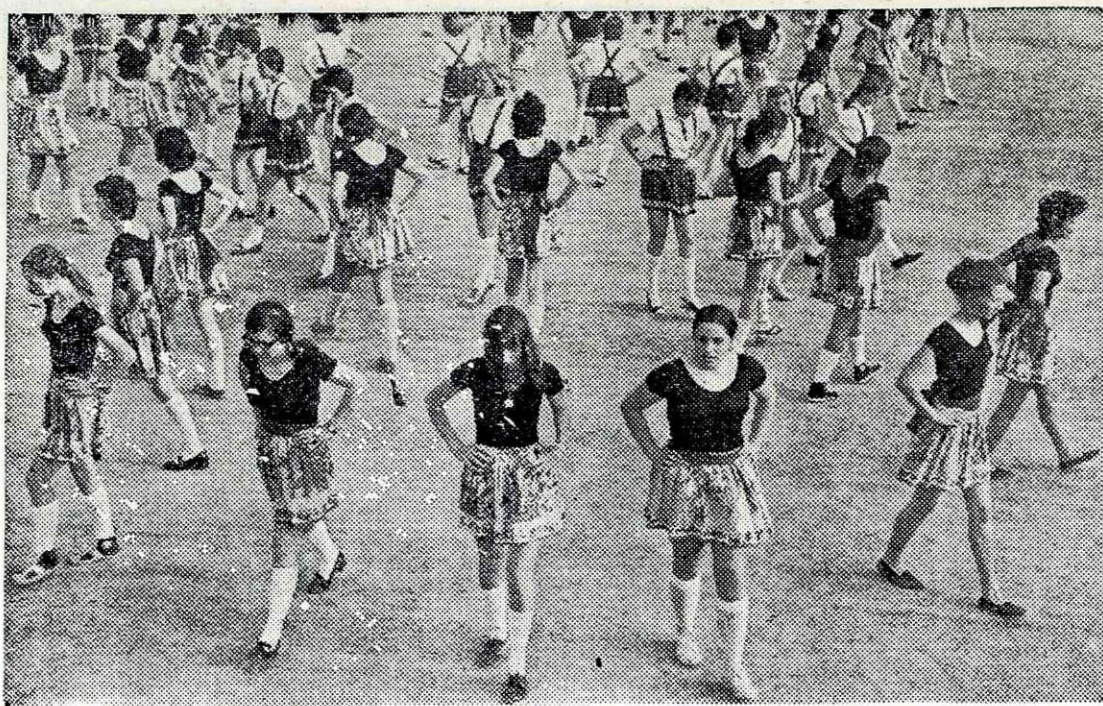

Nov uspeh jeseniškega fotoamaterja

V počastitev praznika mladosti in ob 25. letnici Ljudske tehnike je bila v torek 8. junija ob 17. uri v dvorani Inštituta za zgodovino delavskega gibanja odprta VI. republiška razstava mladinske fotografije MLADINA FOTOGRAFIJA 71.

Na tej razstavi se je zopet uveljavil gimnazijec Rev Sašo. Razstavlja tri fotografije: BEŽEN SPOMIN, SKOZI METEŽ in PERPETUUM MOBILE. Za fotografijo PERPETUUM MOBILE je v skupini fotoamaterjev od 20 do 25 let prejel srebrno plaketo »Janeza Puharja«.

Tako se gimnazijski fotoamaterji in njihov vodja Izidor Trojar lahko zopet veselijo novega uspeha. Ko podeljujejo priznanja mentorjem za delo z mladino, se ne hote vsiljuje vprašanje, kdo je pravzaprav bolj upravičen tega priznanja — ali tisti, ki dela z mladino veliko let, pa ni vidnejših uspehov, ali tisti, ki dela malo let in vzgoji kader, ki prejema medalje. -ni-

Po paradi in mladosti, so na igrišču nastopile tudi učenke o. š. Prežihov Voranc

POPEVKE ZA STREHO

Najboljša športnika Jakopič in Vudričeva

V nedeljo zvečer je bila na hokejskem igrišču Podmežak-ljo velika zabavno glasbena prireditev z naslovom Popevka za streho. Vreme je bilo, kljub muhastemu vremenu, ki že dalj časa traja, izredno naklonjeno. Nekdo je pripomnil: Če drugi niso naklonjeni naši strehi, vsaj zgoraj so! In tako se je na ploščadi in tribunah zbralo blizu 3.000 poslušalcev, ki so očitno bili v glavnem zadovoljni z celotnim programom. Le tako si je mogoče razlagati, da so kljub mrazu vztrajali dobri dve uri.

Nastopili so pevci zabavnih melodij Marjana Deržaj, Elda Vilar, Alenka Pintarič, Pero Dimitrijevič, Alfi Nopič, Bor Gostiša, Tomaž Domicelj in Bele vrane, instrumentalna ansambla Črne vrane in Termiti, humorist Tone Fornezzi-Tof, ki je seveda govoril o strehi, napovedovala pa sta Metka Šišernik-Volčič in Mirko Bogataj. Prireditev je ob sodelovanju revije Stop in Slovenija koncerta ter odbora za gradnjo hale, programsko pripravil Marjan Stare.

Najbolj razveseljiva novica pa je bila na začetku programa izrečena beseda predsednika odbora za gradnjo hale inž. Emila Ažmana, ki je povedal, da smo v zadnjih dneh končno le uspeli vse skupaj premakniti z mrtve točke.

Po sklenjenih dogovorih naj bi v mariborski Metalni že v prihodnjih dneh začeli z prvimi deli za postavitev strehe. Seveda bo do montaže nosilcev lahko prišlo šele v septembru ali oktobru. Veselo novica je predsednik zaključil z obljubo: Če nič drugega reba nad drsališčem bodo zagotovo! To pa bo verjetno zadostna osnova tudi za kaj drugega.

Ob priliki nedeljske prireditve pa so razglasili tudi rezultate letošnjega izbora za najboljšega športnika občine, ki so ga opravili med znanimi športniki in javnimi delavci. Naslov najboljšega športnika je pripadel smučarju Blažu Jakopiču, naslov najboljša

športnice pa košarkarici Miri Vudrič. Oba sta dobila spominska priznanja, šest najboljših pa praktična darila, ki so jih podarila podjetja Tobak, Kovinotehna, Murka, Rožca in Špecerija Bled.

Ljubitelji športa bo prav gotovo zanimala razvrstitev v celoti:

1. Blaž Jakopič — smučanje 248 točk
2. Albin Felc — hokej 108 točk
3. Peter Štefančič — smučanje 94 točk
4. Mira Vudrič — košarka 93 točk
5. Viki Ravnik — hokej 85 točk
6. Alojz Kerštanj — smučanje 84 točk
7. Miran Gašperšič — smučanje 46 točk
8. Bogo Jan — hokej 41 točk
9. Jože Šlibar — kegljanje na asfaltu 37 točk
10. Zora Črnologar — judo 36 točk

Nadalje pa so po vrstnem redu dobili glasove še: Zvone Kofler — alpinizem, Gorazd Hiti — hokej, Slavko Božić — odbojka, Janez Mlinar — smučanje, Vlasta Felc — odbojka, Mitja Košir — alpinizem, Franci Zbontar — hokej, Klavdij Mlekuž — alpinizem, Janko Ažman — alpinizem, Poljanšek Silvo — hokej, Stanko Smolej — smučanje, Franci Smolej — hokej, Marko Božić — košarka, Miha Hafner — kegljanje na asfaltu, Janez Brojan — alpinizem, Bunderle Ludvik — košarka, Julij Ulčar — sankanje, Boris Pesjak — smučanje, Viki Tišler — hokej, Vera Otrin — streljanje, Franc Bergelj — odbojka, Smail Kačar — nogomet in Miro Ražman — judo.

Za najboljšega športnika je glasovalo letos 77 športnih in družbenih delavcev.

V celoti lahko rečemo, da je prireditev uspela, in da bodo občani enako zanimanje pokazali tudi za drugo prireditev, ki jo za jesen pripravljajo pod naslovom Jeseničani za Jeseničane. Tudi v tem primeru bo namen prireditve pomagati pri gradnji strehe nad drsališčem.

Samo še konjiček

»Nikakor ne piši o meni. Ali vsaj zdaj ne. Rajši počakaj, da mi spet kaj uspe.«

Po mišljenju Janeza Otrina to ni skromnost, ampak železna logika. Po vsem tem, kar je v strelskem športu dosegel, nam je sprejemljiva. Starejšim bralcem ga ni treba predstavljati. Okrog leta 1960, ko je imel največ časa, je bil večkratni državni prvak v streljanju s precizno malokalibrsko puško. Z državno reprezentanco je prekriziral Evropo po dolgem in počez. Okrajnih in republiških tekmovanj sploh ni štel, kjerkoli se je pojavil, so tekmovalci dobili dolge obraze. Vedeli so, da imajo le malo nade za uspeh.

Tista leta se je vsako nedeljo pri športnem pregledu pojavljalo njegovo ime v radiu in v časopisih. Zdaj nam je lahko jasno, na čem temelji njegova logika: Jasna glava, mirne živce in bistro oko. Vsak naboj, ki ga izstreliš, mora zadeti čim bliže centru, tudi tisti, ki ga izstreliš na treningu. V obratnem primeru pa se moraš prizadevati toliko časa, dokler napake ne popraviš.

»Tista leta so bila kar zanimiva. Takrat smo imeli še strelišče v Strugah pod novo valjarno Bela. Sem član strelskega društva Koroška Bela. Takrat nas je bilo več, ki smo hodili po tekmovanjih. Tudi oče je dobro streljal, posebno pa še sestra Vera. Sedaj samo jaz še treniram, pa že to ne resno, kot bi bilo treba za večje rezultate.«

Na Gorenjskem sta samo še on in neki Kranjčan, ki se ukvarjata z MK puško.

»To je razumljivo. Kdo bi še zdržal po več ur vsak dan na pustem strelišču. V Avstriji imajo poleg lope za stre-

ljanje restavracijo, običajno je tudi v hribu z lepim razgledom, da počijejo oči. Včasih rabiš koga, da malo poklepetáš, pri nas pa se lovijo mulci, pa še sezonski delavci radi zafrkavajo.«

Težko puško je prislonil k licu. Dokler se ni popolnoma umiril, je cev nihala z njegovim prsnim košem, potem je zadržal dih. Kljub razmeroma šibkemu roku je imel glasilce na ušesih.

»Nimam jih zaradi pikanja, ampak zaradi hrupa v okolici. Za vsak strel posebej se moraš skoncentrirati. Na tekmovanju je to 120 strel, 120 koncentracij. Fizično ni posebno velik napor, toda zahteva popolno zbranost. Najbolj težko je takrat, ko z nekaj strelji pokvariš rezultat, potem pa moraš s strogimi centri popravljati končno uvrstitev.«

Z različnih tekmovanj hrani več tarč, v katerih je vseh deset zadetkov v strogem centru. Od stotih možnih krogov sto!

»V zahodnih državah streljajo v glavnem zaradi konjička. Na vzhodu pa tudi za to, da se urijo in vidijo svet. Pri nas smo pa nekje v sredi.«

Leta so tekla, potrebno je bilo misliti na bodočnost. Janez se je vpisal na tehnično srednjo šolo. Ta šola in kasneje vojaščina pa sta ga iztrgali iz tekmovalne sredine.

»Vojsko sem služil v oklopnih enotah na Vrhniki. Puške smo sicer imeli, s streljanjem pa nobene prave zveze. Dostikrat sem jim hotel kaj pokazati, pa so mislili, da se delam važnega. Nikoli se nisem ukvarjal s strelstvom zato, da bi kaj več pomenil, ampak v svoje zadovoljstvo, za šport. Zato sem jih pustil na miru

Po vrnitvi domov se nekaj časa nisem dotaknil petelina. Predobro sem vedel, kaj vse bi me stalo, da bi prišel v staro formo. Pozneje sem pa uvidel, da vsakdo mora imeti nekaj, s čemer se ukvarja. Nekajkrat na teden pridem semkaj na jeseniško strelišče. Trenutno sem na drugem mestu v Sloveniji, (!) kdaj pa kdaj me pa pokličejo v Ljubljano na tekmovanje. Sem pa tja grem malo tudi v hribe. Strašno se bojim, da ne bi dobil trebuha, kot ga imajo že nekateri moji sošolci.«

Z malo treninga je dosegel drugo mesto, pri sedemindvajsetih pa se boji debelosti. No, čas teče in morda bodo že jutri nastopili novi problemi, ki bodo te potisnili v ozadje. Janez pa ve, kako je treba odkriti napako, jo odpraviti, pridobiti zanesljivost in zmagati. Pa tudi to dobro ve, da ni dobro biti športni fanatik, ki se zna pogovarjati samo o pikanju, ampak je prijeten tudi za družbo.

J. Jekler

PARADA MLADOSTI — šola za zdravstvene delavce in narodne noše z Gornjesavske doline

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

19. in 20. junija amer. barv. film **DIVJA BANDA**, v režiji Sem Pepinpah, v gl. vlogi Wilien Holden, ob 17. in 19. uri.

21. junija mar. film **DIVJAK**, v režiji Laslo Benedek, v gl. vlogi Marlon Brando, ob 17. in 19. uri.

22. in 23. junija amer.-nem.-ital. CS barvni film **OAZA SMRTI**, v režiji Armando Crispino, v gl. vlogi Lee Van Cleef, ob 17. uri in ob 19.15

24. junija nem. film **SKRIVNOSTNA GROBNICA**, v režiji F.J. Gottlieb, v gl. vlogi Harald Leipnitz, ob 17. in 19. uri.

25. junija jap. CS barvni film **AGENT 007**, v režiji Terence HathaWay, v gl. vlogi Ken Clark, ob 17. in 19. uri.

26. junija amer. barv. film **BODALO**, v režiji Bernard Kowalski, v gl. vlogi Alex Cord, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

19. in 20. junija amer.-nem.-ital. CS barvni film **OAZA SMRTI**, ob 18. uri in ob 20.15

21. in 22. junija amer. barv. film **DIVJA BANDA**, ob 18. in 20. uri.

23. junija nem. film **SKRIVNOSTNA GROBNICA**, ob 18. in 20. uri.

24. in 25. junija amer. barv. film **MESTO ZA LJUBIMCE**, ob 18. in 20. uri.

26. junija amer. barv. film **SERIF V NEW YORKU**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

19. junija ital. franc. barv. film »Z«.

20. junija ital. barv. film **DA GOSPOD**.

23. junija amer. barv. film **DIVJA BANDA**.

26. junija amer. barv. film **MESTO ZA LJUBIMCE**.

Kino KRANJSKA GORA

19. junija amer. barv. film **IZKOPLJI SI GROB**.

20. junija amer. barv. film **MESTO ZA LJUBIMCE**.

22. junija amer. film **DIVJAK**.

24. junija amer.-nem.-ital. CS barvni film **OAZA SMRTI**.

26. junija amer. barv. film **DIVJA BANDA**.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

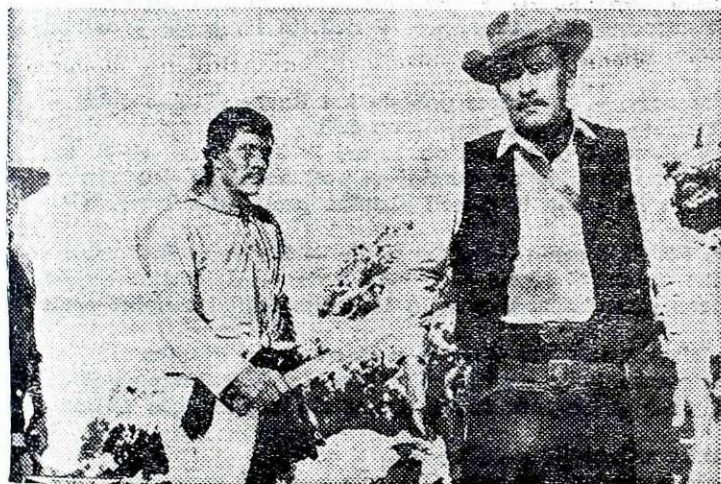
19. junija ital. barv. film **DA GOSPOD**, ob 19. uri.

20. junija amer. barv. film **DIVJAK**, ob 17. uri.

20. junija amer. barv. film **IZKOPLJI SI GROB**, ob 19. uri.

23. junija amer. barv. film **MESTO ZA LJUBIMCE**, ob 19. uri.

26. junija amer.-nem.-ital. CS barvni film **OAZA SMRTI**, ob 19. uri.

DIVJA BANDA je ameriški film, ki ima za ozadje mehiško revolucijo iz leta 1910. Na ameriško-mehikanski meji banda ameriških odpadnikov napade poln voz municije, namenjene vodji revolucije. Film je te dni na sporedu v naših kinematografih.

Poziv

Občinsko sodišče na Jesenicah vrši poizvedbe za ustanovitev nove zemljiške knjige za katastrsko občino Jesenice. t. j. za vse nepremičnine, ki leže v območju mesta Jesenice. Poleg drugega je treba ugotoviti tudi dejanske lastnike garaž. Le-ti pa v mnogih primerih niso znani. Zato poziva sodišče vse lastnike garaž v območju Jesenic, z izjemo tistih, ki so se že zgledali, da se zanesljivo zglase k poizvedbam, ki bodo pri občinskem sodišču na Jesenicah, v sobi št. 13/I in sicer:

1. za zahodni del Jesenic (do Zg. Plavža) 22. junija 1971
2. za srednji del mesta 24. junija 1971
3. za vzhodni del Jesenic 29. junija 1971

vsakič od 7. do 13. ure.

Ce se lastniki garaž, pri katerih je njihova lastninska pravica nedvomno ugotovljena, ne bodo zgledali, jim bo na njihove stroške postavljen zastopnik, kolikor bo to potrebno za opravo poizvedb. V vseh ostalih primerih bodo garaže, katerih lastniki se ne bodo zgledali, prešle v last občine Jesenice.

Občinsko sodišče Jesenice

ZAHVALA

Ob smrti žene in mame
IVANKE NADIŽAR

se najlepše zahvaljujemo za vso skrb, vložen trud, čas, požrtvovalnost in strokovno ter moralno pomoč dr. Sajevice, sosedom za pozornost in vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti. Hvala tudi voznikom osebnih avtomobilov, godbi in pevcem. Vsem iskrena hvala.

Žalujoci: mož Albin,
hčerka Ivica z možem
in otroci

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega
moža, očeta in starega očeta

FRANCA MORICA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za darovano cvetje in vence. Prav tako iskrena hvala vsem, ki so z nami čutili, nam pismeno ali ustmeno izrazili sožalje ter vsem tistim, ki so ga spremlili na zadnjo pot.

Se posebno se zahvaljuje mo organizacijam ZZZB NOV in SZDL, komisiji izseljencev, obratu livarna, kolektivu Vodovoda, judoistom za podarjene vence in obratu RTA za denarno pomoč. Enaka zahvala velja tudi godbi in pevcem. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Danica,
sinovi Zlatko, Franci,
Dušan in Danj z družinami.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrotekarnar se iskreno zahvaljujem za pozornost oziroma obisk na domu in denarno pomoč, ki mi je ob dolgotrajnem bolovanju zelo dobrodošla.

Franjo Kuvek

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sindikalnemu odboru transportne službe za denarno pomoč v času mojega bolovanja.

Janez Avguštin

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujeva sindikalnemu odboru valjarne 2400 ter tovarniškemu odboru osnovne organizacije sindikata Železarne in tovarišu Averi za denarno pomoč, ki nama je bila zelo dobrodošla.

Jožica Šulc
Milan Šulc

ZAHVALA

Podpisani Azis Amičič, transportni oddelček, se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi omogočili letovanje v Biogradu na moru. v počitniškem domu železarne Jesenice.

Azis Amičič,
transport

PREKLIC

Podpisani Janko Eržen iz Spodnjih Gorij preklicujem neresnične izjave iz nevednosti o invalidnosti Antona Kokota iz Zgornjih Gorij, v gostilni Gorje.

Janko Eržen

V torek, 22. 6. in v sredo, 23. 6. 1971 od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure bo v prostorih glasbene šole Jesenice

VPISOVANJE

za šolsko leto 1971/72.

Vpisovali bomo učence za naslednje oddelke: godala, pihala, trobila, tolkala, klavir, solopetje, kitara, harmonika, melodika in nauk o glasbi (teorija).

Podrobne informacije dobite pri tajništvu glasbene šole, telefon 81-050.

Ravnateljstvo

OBVESTILO POTROŠNIKOM

Trgovski podjetji »ROŽCA« in »SPECERIJA BLEDA«, obveščata cenjene kupce, da bosta v nedeljo, 20. junija, od 7.30 do 10.30 odprti samopostrežni trgovini pri Cufanju na Plavžu in super market Union nasproti železniške postaje.

Republiške športne igre posebnih osnovnih šol

V Novi Gorici so bile 12. junija tretje republiške športne igre posebnih osnovnih šol Slovenije. Nastopilo je sedem pokrajinskih reprezentanc. Gorenjsko reprezentanco so sestavljali učenci posebnih osnovnih šol iz Kranja, Kamne gorice, Škofje Loke in Jesenic. Ker so učenci posebne osnovne šole Jesenice dosegli na gorenjskem prvenstvu izreden uspeh, so bili v reprezentanci Gorenjske najštevilnejše zastopani. Nastopilo jih je kar 16, kar predstavlja skoraj polovico reprezentance.

Tudi v Novi Gorici so se izkazali, kar kažejo tudi rezultati:

Dečki:

Tek 60 m: 1. Mavrinec — Tolmin 7,6 sek, 8. Cafuta — Škofja Loka, 13. Bertalanč — Kranj.

600 m cross: 1. Mavrinec — Tolmin, 7. Sivavec — Kranj, 10. Cernelšek — Jesenice;

skok v višino: 1. Tramte — Jesenice 148 cm, 2. Zuhic — Jesenice 140 cm;

met 200 g žogice: 1. Dellapietra Karel — Maribor 62,85 metra, 7. Zuhic — Jesenice 56,74 m, 10. Jerala — Kamna gorica.

Deklice:

Tek 60 m: 1. Žogar — Maribor 8,8 sek., 2. Kogoj — Kranj 9 sek, 5. Jeraša — Sk. Loka 9,6 sek;

600 m cross: 1. Rotar — Celje, 2. Kozelj — Kamna gorica, 3. Sušnik — Kranj;

skok v višino: 1. Kolarič — Ljubljana 130 cm, 2. Kogoj — Kranj 125 cm, 3. Tomešič — Jesenice 125 cm;

met 200 o žogice: 1. Žohar — Maribor 43, 32 m, 5. Medved — Jesenice, 37,95 m, 9. Saksida — Kranj 37,39 m.

V igri med dvema ognjema so zmagale učence iz Tolmina, jeseniška ekipa pa je bila druga.

V malem nogometu je zmagala ekipa učencev iz Ljubljane, jeseniška ekipa pa je dosegla drugo mesto, potem ko je premagala Radgono z 2:0 in Krško s 5:0, ter v finalu izgubila z Ljubljano 2:0.

Velika škoda je, da posebna osnovna šola na Jesenicah nima osnovnih pogojev za razvoj športa in telesne kulture, saj bi bili rezultati lahko še mnogo lepši. Prav pa bi bilo, da bi športna društva poskrbela, da bi perspektivne športnike iz POŠ pritegnila v svoje vrste.

Jeseničani ekipno deveti

V soboto in nedeljo je bilo v Radovljici in v Lescah prvenstvo Slovenije v balinanju. Sodelovalo je 18 ekip, med katerimi se je ekipa Jesenic v sestavi: Dornik, Delač, Vudrič, Gučanac in Krivec uvrstila na deveto mesto.

Prva je bila ekipa Ljubljana-Polje, druga pa Radovljica in tretja ekipa Partizana Vič.

Preddvor : Jesenice 3:4 (0:2)

V zadnji prvenstveni tekmi gorenjske nogometne lige, so nogometaši Jesenic v gosteh premagali moštvo Preddvora z rezultatom 4:3.

Moštvo Jesenic je nastopilo v naslednji postavi: Kuček, (Kunšič), Sedlar, Sotlar, Senkinc, Barač, Komel, Kamšek, Hozdič, Stošič, (Kralj), Ljubojčič in Karahodžič.

Ker so Jeseničani imeli že zagotovljeno prvo mesto, so dali priložnost tudi rezervnim igralcem, da pokažejo svoje nogometno znanje in si eventualno izborijo mesto v prvi enajsterici. Vendar fantje niso upravičili zaupanja, razen delno Stošiča, ki

se po vrnitvi iz JLA nikačor ne more opomoči in priti v svojo pravo formo. Tekma je potekala v pravem prijateljskem vzdušju in na visoki športni ravni, brez kakršnih koli prekrškov, tako da sta sodnika imela lahko delo in ga tudi z lahkoto opravila.

S to zmago so si Jeseničani samo še povečali prednost v točkah pred drugouvrščenim moštvom Alples. S prednostjo šestih točk je jeseniško moštvo tudi uradno postalo prvak Gorenjske.

Gole za Jesenice so dosegli: Ljubojčič 2, Hozdič in Karahodžič.

KOŠARKA

Ježica : Jesenice (ženske) 44:42 (22:20)

Derbi najboljših ekip v Sloveniji bi moral biti odigran že preteklo soboto. Zaradi pomezne nesreče, ki so jo imele igralke Jesenic, pa je tekmovalna komisija na prošnjo Jesenic preložila srečanje. S to odločitvijo pa se ni strinjala ekipa Ježice in ljubljanske Olimpije ki sta zagrozili z izstopom iz lige. Zato je bilo srečanje po odločitvi izvršnega odbora košarkarske Zveze odigrano v četrtek.

Jeseničanke so odpotovale na slovenski derbi v Ljubljano oslabiljene. Mira Vudrič deset dni zaradi šivov na nogi ni trenirala, Irena Ivnik pa zaradi močnega pretresa možgan še dalj časa ne bo nastopala. Vseeno pa so naša dekleta pričela srečanje dovolj uspešno. Kmalu so povedle za sedem točk, proti koncu polčasa pa so popustile in na odmor odšle z dvema košema minusa. Poleg tega pa je bilo že zaskrbljujoče veliko števi-

lo osebnih napak pri ključnih igrah, kar je bil rezultat pretirano ostrega kriterija sojenja. Nekoliko pa je učinkovitost naših deklet zmanjšal tudi dež, ki je padal.

Drugi polčas je bil repriza prvega polčasa. Zopet so naše povedle za devet točk, nato pa so naglo popustile. Razen tega so morale previdneje igrati v obrambi, zaradi velikega števila osebnih napak. V finišu pa našim ni uspelo več, kot doseči minimalni poraz.

Z ozirom na izredno težko srečanje in na oslabiljeno ekipo, poraz vsekakor ni vzel preveč tragično, poleg tega pa bodo imela naša dekleta do konca letošnjega tekmovanja še dovolj prilike dokazati, da so še vedno najboljše.

Koške so dosegle: M. Vudrič 27, Bertonec 6, Vujatovič 4, Volarič 2, Benedičič 2, Koren 1. B. F.

Jesenice : Logatec 39:31 (21:11)

Naša dekleta izgleda, da nimajo sreče z vremenom. Zopet je srečanje motil dež, poleg tega pa so med srečanjem vstopile v igro zaradi lažjega nasprotnika tudi mlajše igralke, ki pa so še slabše nadomestile starejše kolegice.

Manjka jim še borbenosti, učinkovitosti, nasploh pa je celotna ekipa igrala daleč pod svojimi možnostmi.

Koške so dosegle: Bertonec 13, M. Vudrič 12, Volarič 6, A. Vudrič 4, Koren 2, Vujatovič 2. B. F.

Liga prijateljstva

V prvem kolu lige prijateljstva 1971, je bila organizator ekipa Gorenjske. Tekmovanje, ki je bilo v Kranju, je bilo dobro organizirano in je potekalo že v tradicionalnem prijateljskem vzdušju. Tekmovanje, ki je že četrto leto, ima namen nuditi mladim tekmovalcem čimveč izkušenj pri manjši psihični obremenjenosti. Ta način se je obnesel in ravno iz klubov, ki tekmujejo v tej ligi, je raslo nekaj odličnih judoistov v vseh treh deželah.

Za ekipo Gorenjske letos tekmujejo Partizan Šiška, Triglav Kranj in Partizan Jesenice skupno 20 tekmovalcev. V Kranju so bili najuspešnejši Italijani, saj so v mladinski konkurenci zmagali z veliko prednostjo, v članski konkurenci pa so bile vse tri ekipe zelo izenačene, vendar so bili z minimalno prednostjo

Korošci najboljše. Po vsem kolu sta prehodna pokala odšla, članski v Avstrijo, mladinski v Italijo, domačini pa smo ostali prazni rok. Sodelovali so Kučina, Božič, Pavčič (G), Violino, Grillo (F), Kaspriar (K).

Točke po I. kolu: Mladinci: 1. Furlanija 25, 2. Koroška 11, 3. Gorenjska 8. Člani: 1. Koroška 19, 2. Furlanija 18, 3. Gorenjska 17.

Med posamezniki so se pri ekipi Gorenjske posebej izkazali: Ražman, Srečo Morič (Jes.), Dolinar (Tr), ter Žagar (Ši).

Od Korošcev velja omeniti odlična brata Errath (Vrba) in Sucitza (Celovec).

Italijani pa so imeli kar celo vrsto izdelanih mladih borcev. Najboljši Chiesa, Guerra, Alfenore, Rossi ter reprezentant Zumello.

K.

Jesenice : Vozila NG (mladinci) 3 : 2 (1 : 2)

V kvalifikacijski nogometni tekmi za vstop na prvenstvo Slovenije, so mladinci Jesenic premagali mlade nogometaše, prvake goriške nogometne podzveze NK VOZILA iz Nove Gorice. S to zmagijo so si mladinci Jesenic

zagotovili najmanj četrto mesto v Sloveniji kar je nedvomno največji uspeh jeseniškega nogometa v zadnjih 15 letih.

Gole za Jesenice so dosegli: Šut, Rakovič Enes in Jereb. Šb

Lanskoletni pohod železarjev z Raven, Štor in Jesenic na Triglav

Letošnji pohod slovenskih železarjev na Triglav

ORGANIZATOR: Komisija za športno rekreacijo tovarniškega odbora sindikata železarne Jesenice.

IZVAJALEC: Planinska društva občine Jesenice.

VODJA POHODA: Janez Krušič.

DATUM POHODA: Sobota, 10. julija in nedelja 11. julija 1971.

UDELEŽENCI: Okoli 400 železarjev združenega podjetja Slovenske železarne (Jesenice, Štor, Ravne).

VODJE SKUPIN: Udeleženci bodo razdeljeni v skupine po osem oseb, ki jih bodo vodili izkušeni gorski vodniki, alpinisti in člani GRS.

SMERI PRISTOPOV IN PROGRAM:

RAVNE: 10. julija ob 7. uri Bled — Bitnje — Jereka — Koprivnik — ob 8.30 Rudno polje (kasarna) na Pokljuko. Tu prejmemo glavnega vodnika in začnejo pohod v smeri Jezerc — okrog Tosca — Vodnikov dom — dom Planika, kjer je zagotovljeno prenočišče. V nedeljo 11. julija je skupni odhod skupine proti vrhu Triglava ob 7. uri.

ŠTOR: 10. julija ob 7. uri Jesenice — prek Mojstrane do Aljažvega doma v Vratih ob 8. uri. Tu prejmemo udeležence vodnika ter začnejo s pohodom po poti čez Prag do Staničevega doma, kjer jim je zagotovljeno prenočišče. V nedeljo 11. julija je odhod skupine proti vrhu Triglava ob 6. uri.

JESENICE:

I. SKUPINA (okoli 70 udeležencev) — ista smer pohoda kot Ravne (Rudno polje — Vodnikov dom — Planika — Triglav). Odhod iz Jesenic ob 6.30.

II. SKUPINA (okoli 70 udeležencev) — odhod ob 7. uri iz Jesenic — ob 8. uri Aljažev dom v Vratih — nato pohod skupine po Tominčevi poti do Kredarice, kjer je zagotovljeno prenočišče. V nedeljo 11. julija je odhod skupine proti vrhu Triglava ob 7. uri.

III. SKUPINA: 10. julija ob 6.30 iz Jesenic — preko Bleda — Radovna do Zasipške planine ob 8. uri odhod skupine po dolini Krme — Lovska koča — Kalvarija — dom na Kredarici, kjer je zagotovljeno prenočišče. V nedeljo 11. julija odhod skupine proti vrhu Triglava ob 7. uri.

SESTOP: sestop z vrha Triglava bo za vse skupine v smeri doma Planike ali Kredarice v dolino Krme do Kovinarske kočice na Zasipško planino, kjer bo počitek in malica. Sestop v Krmo je od vseh pristopnih smeri (poleg Rudnega polja) najlažji, krajši in najnevarnejši.

PRIJAVE: Zbirajo referenti za rekreacijo po obratih.

ZNAKI: Vsak udeleženec pohoda prejme na vrhu Triglava poseben spominski znak z letnico 1971.

O opremljenosti, prehrani in ostalih podrobnostih v zvezi s pohodom železarjev na Triglav bomo objavili v Železarju poseben članek vodje pohoda.

V primeru slabega vremena bo pohod preložen na jesenski čas.

Komisija za športno rekreacijo
TO OO sindikata železarne Jesenice

Tolmin : Jesenice (mlad.) 28 : 63

V četrtek, 9. junija, so mladinci KK Jesenic gostovali v Tolminu. V povratni prijateljski tekmi so premagali pri-morskega prvaka tudi na njihovem igrišču, čeprav so nastopili oslabiljeni.

Tolminci so jim bili dora-sel nasprotnik le v prvem polčasu, katerega so celo odločili v svojo korist z rezultatom 21 : 20. Po odmoru so Jeseničani zaigrali odlično v obrambi in napadu in tako dosegli prepričljivo zmago z rezultatom 63 : 28. Kako dobro so igrali Jeseničani v obrambi, se vidi tudi iz rezul-

tata. Tolminci so v drugem polčasu dosegli le 7 točk.

Koške za naše so dosegli: Vujačič 15, Lozar 10, Hudnik 10, Bogataj 9, Jeršin 6, Pogačar 4, Šmid 5, ter Rožič in Čatak po 2.

V nedeljo pa bi na igrišču Podmežaklje morala biti odigrana prvenstvena tekma slovenske lige med Jesenicami in Šentvidom. Ker gostov ob napovedani uri ni bilo na igrišče, je sodnik po 15 minutnem čakanju odpisal konec srečanja. Tekma je registrirana z rezultatom 20 : 0 za Jeseničane.

Kasneje so se gostje le pojavili na igrišču, toda ker je sodnik že odpotoval, so odigrali le prijateljsko tekmo, ki se je končala z rezultatom 60 : 49 za Jeseničane.

Naši so igrali zadovoljivo in so zmagali popolnoma zaslužen.

V nedeljo gostuje na Jesenicah moštvo Kroja iz Škofje Loke. Ločani so na razpredelnici precej visoko in so v tem gorenjskem derbiju favoriti. Jeseničani pa obljublajo, da se bodo borili za čimboljši rezultat.

Br.